Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 26. maja 2016*

„Državna pomoč — Iskanje nafte — Implicitno in neomejeno državno poroštvo, podeljeno Institut français du pétrole (IFP) z dodelitvijo statusa osebe javnega prava industrijske in komercialne narave (EPIC) — Prednost — Domneva prednosti“

V združenih zadevah T-479/11 in T-157/12,

Francoska republika, ki so jo sprva zastopali E. Belliard, G. de Bergues, B. Beaupère-Manokha in J. Gstalter, nato E. Belliard, G. de Bergues, J. Gstalter in S. Menez, zatem G. de Bergues, S. Menez, D. Colas in J. Bousin ter nazadnje G. de Bergues, D. Colas in J. Bousin, agenti,

tožeča stranka v zadevi T-479/11,

IFP Énergies nouvelles s sedežem v Rueil-Malmaisonu (Francija), ki sta jo sprva zastopala É. Morgan de Rivery in A. Noël-Baron, nato É. Morgan de Rivery in E. Lagathu, odvetniki,

tožeča stranka v zadevi T-157/12,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo B. Stromsky, D. Grespan in K. Talabér-Ritz, agenti,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije 2012/26/EU z dne 29. junija 2011 o državni pomoči C 35/08 (ex NN 11/08), ki jo je Francija odobrila osebi javnega prava Institut Français du Pétrole (UL 2012, L 14, str. 1),

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi D. Gratsias, predsednik, M. Kancheva, sodnica, in C. Wetter (poročevalec), sodnik,

sodni tajnik: L. Grzegorczyk, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. oktobra 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeči stranki, Francoska republika in IFP Énergies nouvelles (v nadaljevanju: IFPEN), ki se je do 13. julija 2010 imenovala Institut français du pétrole, s tožbama predlagata, naj se v celoti razglasi za ničen Sklep Komisije 2012/26/EU z dne 29. junija 2011 o državni pomoči C 35/08 (ex NN 11/08), ki jo je Francija odobrila osebi javnega prava Institut Français du Pétrole (UL 2012, L 14, str. 1, v nadaljevanju: izpodbijani sklep).

2 IFPEN je oseba javnega prava, ki se ukvarja z raziskavami, odgovorna pa je za tri naloge v splošnem interesu, to so raziskovanje in razvoj na področjih iskanja nafte in plina ter tehnoloških postopkov rafiniranja in petrokemije, usposabljanje inženirjev in tehnikov ter zagotavljanje panožnih informacij in dokumentacije (točka 14 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

3 Poleg tega ima IFPEN neposredno in posredno nadzor nad tremi gospodarskimi družbami – to so Axens, Beicip-Franlab in Prosernat – s katerimi je sklenila izključne sporazume o raziskavah in licencah.

4 IFPEN je imela do leta 2006 obliko pravne osebe zasebnega prava, ki je bila v skladu s francoskimi nacionalnimi določbami pod gospodarskim in finančnim nadzorom francoske vlade. Na podlagi programskega zakona št. 2005-781 z dne 13. julija 2005 o določitvi smernic energetske politike (JORF z dne 14. julija 2005, str. 11570) je bila IFPEN z učinkom od 6. julija 2006 preoblikovana v pravno osebo javnega prava oziroma, natančneje, osebo javnega prava industrijske in komercialne narave (*établissement public à caractère industriel et commercial* – EPIC) (točke od 21 do 23 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

5 Iz spisa je razvidno, da je bil po eni strani razlog za to preoblikovanje želja francoskih organov po uskladitvi narave in načina delovanja IFPEN z načinom njenega financiranja. Ker je bila namreč IFPEN financirana predvsem s sredstvi, dodeljenimi iz proračuna, je bil cilj preoblikovanja zmanjšati nedoslednost med njenim zasebnim statusom in okoliščino, da je velik del njenih sredstev javnega izvora. Po drugi strani je bilo to preoblikovanje del procesa poenotenja statusov francoskih raziskovalnih ustanov.

6 Kar zadeva pravni status oseb javnega prava EPIC v francoskem pravu, je treba pojasniti, da te tvorijo kategorijo pravnih oseb javnega prava, ki opravljajo dejavnosti gospodarske narave. EPIC imajo pravno osebnost, ki je ločena od države, so finančno samostojne in imajo posebne prenesene pristojnosti, ki navadno vključujejo opravljanje ene ali več nalog javne službe. V skladu s francoskim pravom se v skladu z načelom, da javnega premoženja ni mogoče zaseči, za pravne osebe javnega prava ne uporabljajo splošni postopki zaradi insolventnosti. Neuporaba postopkov zaradi insolventnosti za EPIC je bila potrjena s sodno prakso francoskega Cour de cassation (kasacijsko sodišče), oblikovano na podlagi zakona št. 85-98 z dne 25. januarja 1985 o prisilni poravnavi in stečaju podjetij (JORF z dne 26. januarja 1985, str. 1097).

7 Posebnosti pravnega statusa EPIC so pritegnile pozornost Evropske komisije, ki je v Sklepu 2010/605/EU z dne 26. januarja 2010 o državni pomoči C 56/07 (ex E 15/05) Francije za La Poste (UL 2010, L 274, str. 1, v nadaljevanju: sklep La Poste) prvič preučila ta status z vidika pravil, ki urejajo državne pomoči v Evropski uniji. Komisija je v navedenem sklepu ugotovila, da so EPIC zaradi svojega statusa deležne implicitnega in neomejenega državnega poroštva za svoje gospodarske dejavnosti, za kar se zagotavljajo javna sredstva. Ta ugotovitev je temeljila na teh elementih (točka 25 obrazložitve izpodbijanega sklepa in točke od 20 do 37 sklepa La Poste):

— za EPIC se ne uporabljajo splošni postopki zaradi insolventnosti;

— vendar za EPIC veljajo določbe zakona št. 80-539 z dne 16. julija 1980 o denarnih kaznih, izrečenih na upravnem področju, in o izvrševanju sodb s strani pravnih oseb javnega prava (JORF z dne 17. julija 1980, str. 1799), ter določbe njegovih izvedbenih aktov. V skladu s temi določbami je država izrecno določena kot pristojni organ za izterjavo dolgov oseb javnega prava in ima pomembne pristojnosti, kot sta plačilo po uradni dolžnosti in ustvarjanje zadostnih sredstev, v njih pa je urejeno tudi načelo odgovornosti države za dolgove pravnih oseb javnega prava kot zadnjega sredstva;

— če bi EPIC prenehala, se na splošno uporablja načelo prenosa dolgov na državo ali drug javni subjekt, tako da je vsakemu upniku osebe EPIC zagotovljeno, da ni nikoli oškodovan za terjatev do tovrstne osebe javnega prava;

— EPIC bi lahko imele prednosten dostop do „predujmov iz državnih sredstev“.

8 Komisija je v sklepu La Poste menila, da implicitno in neomejeno državno poroštvo, ki ga vključuje status EPIC podjetja La Poste, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ker temu podjetju omogoča pridobitev financiranja pod ugodnejšimi pogoji, kot bi jih imelo, če bi ga ocenjevali samo na podlagi njegovih odlik (točke od 256 do 300 obrazložitve sklepa La Poste).

9 Francoski organi so leta 2006 v okviru postopka, ki je pripeljal do sprejetja sklepa La Poste, obvestili Komisijo o preoblikovanju IFPEN v EPIC. To obvestilo je bilo Komisiji poslano med postopkom, začetim leta 2005, ki se je nanašal na preučitev javnega financiranja, ki so ga francoski organi dodelili IFPEN, z vidika pravil, ki urejajo državno pomoč (točke od 1 do 3 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

10 Komisija je takrat odločila, da se preučitev vprašanja, ali lahko preoblikovanje IFPEN v EPIC pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, loči od preučitve javnega financiranja IFPEN. Tako je 16. julija 2008 končala preučitev javnega financiranja, dodeljenega IFPEN, s sprejetjem Odločbe 2009/157/ES o državni pomoči Francije za skupino IFP (C 51/05 (ex NN 84/05)) (UL 2009, L 53, str. 13). Istega dne je z odločbo, objavljeno v Uradnem listu Evropske unije (UL 2008, C 259, str. 12, v nadaljevanju: odločba o začetku formalnega postopka), začela formalni postopek preiskave glede neomejenega državnega poroštva za IFPEN in pozvala zainteresirane stranke k predložitvi pripomb.

11 V odločbi o začetku formalnega postopka je Komisija med drugim navedla, da ima IFPEN zaradi svojega preoblikovanja v EPIC prednost predvsem prek pogojev financiranja, ki se štejejo za ugodnejše in ki jih ima na finančnih trgih. Ta prednost, financirana iz državnih sredstev, je po mnenju Komisije pomenila državno pomoč v smislu njenega Obvestila o uporabi členov [107 PDEU] in [108 PDEU] za državno pomoč v obliki poroštev (UL 2008, C 155, str. 10, v nadaljevanju: obvestilo o poroštvih).

12 Francoski organi so pripombe glede te odločbe predložili z dopisom z dne 14. oktobra 2008. Zatem so še odgovorili na dodatna vprašanja Komisije ter predložili informacije o odnosih med IFPEN in različnimi skupinami upnikov. Organiziran je bil tudi sestanek med Komisijo in francoskimi organi, in sicer 20. maja 2010.

13 Poleg tega je pripombe v odgovor na odločbo o začetku formalnega postopka predložil eden izmed konkurentov družbe Axens, in sicer angleška družba UOP Limited s sedežem v Guilfordu (Združeno kraljestvo). Francoski organi so lahko predložili svoje pripombe glede teh pripomb.

14 Komisija je 29. junija 2011 sprejela izpodbijani sklep.

15 Na prvem mestu, Komisija je v izpodbijanem sklepu z uporabo istega razlogovanja kot v sklepu La Poste in tudi s številnimi napotitvami nanj (glej zlasti točko 98 in naslednje točke obrazložitve izpodbijanega sklepa) presodila, da je bilo IFPEN z njenim preoblikovanjem v EPIC julija 2006 dano implicitno in neomejeno državno poroštvo. Poleg tega je Komisija menila, da navedeno poroštvo pomeni prenos državnih sredstev v smislu točke 2.1 obvestila o poroštvih, ker IFPEN ne plačuje

nobene premije za to poroštvo. Tako sta bila po mnenju Komisije hkrati podana ugodnost za podjetje in zmanjšanje javnih sredstev, ker se je država odpovedala plačilu, ki običajno spremlja poroštva. Komisija je tudi navedla, da poroštvo ustvarja tveganje morebitne in prihodnje zagotovitve sredstev države, ki bi lahko bila zavezana plačati dolgove IFPEN (točki 134 in 135 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

16 V zvezi s hčerinskimi družbami IFPEN pa je Komisija opozorila, da se zanje, ker gre za gospodarske družbe, uporabljajo splošni postopki zaradi insolventnosti in da poleg tega njihovi upniki ne morejo samodejno uveljavljati odgovornosti glavnega delničarja teh družb. Iz tega je sklepala, da te hčerinske družbe niso krite z neomejenim državnim poroštvom, ki ga je deležna IFPEN zaradi svojega statusa EPIC (točki 176 in 177 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

17 Na drugem mestu, Komisija je pojasnila, da neomejeno državno poroštvo, izhajajoče iz statusa EPIC, ki ga ima IFPEN, lahko pomeni državno pomoč, če so s tem poroštvom krite gospodarske dejavnosti IFPEN. Zato se je odločila obseg svojega preizkusa obstoja državne pomoči omejiti zgolj na gospodarske dejavnosti IFPEN, v nasprotju z, prvič, dejavnostmi njenih hčerinskih družb, ki niso bile krite z navedenim poroštvom, in drugič, negospodarskimi dejavnostmi IFPEN. Komisija je navedla, da so gospodarske dejavnosti IFPEN omejene na dejavnosti pogodbenih raziskav, ki jih opravlja za svoje hčerinske družbe in za tretje osebe, na dejavnosti prenosa tehnologij na izključnih področjih dejavnosti hčerinskih družb Axens, Prosernat in Beicip-Franlab ter na dejavnosti oddajanja infrastrukture, posredovanja osebja in zagotavljanja pravnih storitev svojim hčerinskim družbam (točke 187 in od 189 do 191 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

18 Na tretjem mestu, Komisija je preučila med drugim vprašanje, ali se z zadevnim implicitnim in neomejenim poroštvom „skupini IFP[EN]“ daje selektivna prednost.

19 V zvezi s tem se je Komisija odločila najprej preučiti vprašanje, ali ima lahko IFPEN sama prednost zaradi implicitnega in neomejenega državnega poroštva, nato pa preveriti, ali lahko to prednost prenese na svoje hčerinske družbe (točka 192 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

20 Glede prednosti, ki bi jo imela IFPEN, se je Komisija odločila preučiti odnose te EPIC z bančnimi in finančnimi ustanovami, dobavitelji ter strankami (točki 193 in 194 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

21 Ob koncu preučitve je Komisija ugotovila, prvič, da IFPEN v obdobju od svojega preoblikovanja v EPIC julija 2006 do konca leta 2010 ni imela dejanske gospodarske prednosti zaradi implicitnega in neomejenega državnega poroštva, ki ga je vključeval njen status EPIC, kar zadeva njene odnose z bančnimi in finančnimi ustanovami (točka 199 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Drugič, ugotovila je, da je IFPEN imela dejansko gospodarsko prednost zaradi navedenega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji in strankami (točke od 203 do 238 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Nazadnje, Komisija je menila, da je ta gospodarska prednost selektivna, ker konkurenti IFPEN, za katere se uporabljajo splošni postopki zaradi insolventnosti, nimajo primerljivega državnega poroštva.

22 Glede morebitnega prenosa prednosti, ustvarjene za IFPEN, na njene hčerinske družbe zasebnega prava je Komisija ob sklicevanju na analizo odnosov med IFPEN in njenimi hčerinskimi družbami, izvedeno v Odločbi 2009/157, ugotovila, da sta hčerinski družbi Axens in Prosernat v določenem obsegu lahko deležni gospodarske prednosti, ustvarjene za IFPEN, v svojih odnosih s strankami. To prednost je opredelila kot selektivno, ker konkurenti družb Axens in Prosernat niso imeli dostopa do tehnologij ter človeških in materialnih virov IFPEN pod tako ugodnimi pogoji (točke 226 in od 243 do 250 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

23 Na četrtem mestu, Komisija je preučila združljivost te državne pomoči ob upoštevanju pravil, določenih v Okviru Skupnosti za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (UL 2006, C 323, str. 1). Ugotovila je, da je državna pomoč, dodeljena „skupini IFP[EN]“, združljiva z notranjim trgom, če se upoštevajo nekateri pogoji, določeni v izpodbijanem sklepu.

24 Izrek izpodbijanega sklepa je zapleten. V nadaljevanju so navedene le tiste točke, ki so bistvene za ta spor:

„Člen 1

1. Ker je Francija [IFPEN] odobrila status osebe javnega prava industrijske in komercialne narave, ima ta od 7. julija 2006 neomejeno državno poroštvo (v nadaljnjem besedilu: državno poroštvo) za vse svoje dejavnosti.

2. Kritje negospodarskih dejavnosti [IFPEN] z državnim poroštvom, zlasti dejavnosti usposabljanja za več človeških virov in njihovo boljšo usposobljenost, dejavnosti neodvisnih [raziskav in razvoja] za več znanja in boljše razumevanje ter dejavnosti razširjanja rezultatov raziskav, ne pomeni državne pomoči v skladu s členom 107(1) PDEU.

3. Kritje z državnim poroštvom dejavnosti prenosa tehnologij, ki jih [IFPEN] izvaja na področjih iz izključne pogodbe o razvoju, trženju in uporabi, sklenjene z njeno hčerinsko družbo Beicip-Franlab, ne pomeni državne pomoči v skladu s členom 107(1) PDEU.

4. Kritje dejavnosti prenosa tehnologij z državnim poroštvom, ki jih izvaja [IFPEN] na področjih iz izključnih pogodb, sklenjenih s hčerinskima družbama Axens in Prosernat, iz člena 3(1) Odločbe [2009/157], pomeni državno pomoč v skladu s členom 107(1) PDEU.

5. Kritje izvajanja pogodbenih raziskav in storitev [IFPEN] za tretje osebe in hčerinske družbe z državnim poroštvom pomeni državno pomoč v skladu s členom 107(1) PDEU.

[…]

Člen 3

Kritje gospodarskih dejavnosti iz člena 1(4) in (5) tega sklepa z državnim poroštvom v obdobju od 7. julija 2006 do 31. decembra 2009 je pomenilo državno pomoč, združljivo z notranjim trgom.

Člen 4

Kritje gospodarskih dejavnosti z državnim poroštvom iz člena 1(4) tega sklepa od 1. januarja 2010 do izteka izključnih sporazumov med [IFPEN] ter njenima hčerinskima družbama Axens in Prosernat iz člena 3(1) Odločbe [2009/157] pomeni pomoč, združljivo z notranjim trgom, če se upoštevajo pogoji iz členov 5 in 6 tega sklepa.

Člen 5

1. Letno finančno poročilo iz člena 4(2) Odločbe [2009/157] vsebuje poleg elementov, že navedenih v členu 5(1) navedene odločbe, elemente iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena.

2. Letno finančno poročilo vsebuje znesek, obrestno mero in pogodbene pogoje posojil, ki jih je [IFPEN] sklenila v zadevnem letnem obdobju, ter oceno bruto ekvivalenta dotacije za morebitno subvencioniranje obresti, povezano z državnim poroštvom, razen če se predloži dokaz, da so navedena posojila v skladu z običajnimi tržnimi pogoji, tako da se njihovi pogoji primerjajo s tistimi, ki jih je [IFPEN] dobila pred spremembo statusa, ali da se uporabi natančnejša metodologija, ki jo je predhodno odobrila Komisija.

3. Letno finančno poročilo vsebuje znesek blaga in storitev, ki jih je [IFPEN] prejela od dobaviteljev za gospodarske storitve iz člena 1(4) in (5) tega sklepa v zadevnem letnem obdobju, in najvišjo oceno bruto ekvivalenta dotacije pomoči, ki izhaja iz ugodnejše ocene dobaviteljev glede tveganja neplačila podjetja. Ta ocena je izvedena na podlagi uporabe 2,5-odstotne pavšalne stopnje za znesek izvedenih nabav ali z natančnejšo metodologijo, ki jo je predhodno odobrila Komisija.

4. Letno finančno poročilo vsebuje znesek gospodarskih dejavnosti iz člena 1(4) in (5) tega sklepa, ki jih je [IFPEN] izvedla v zadevnem letnem obdobju, in najvišjo oceno bruto ekvivalenta dotacije pomoči zaradi neplačevanja premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, zagotovljeni prejemnikom navedenih gospodarskih storitev. Ocena se izvede na podlagi uporabe petodstotne pavšalne stopnje za znesek izvedenih storitev ali z natančnejšo metodologijo, ki jo predhodno odobri Komisija.

Člen 6

1. Celotni znesek javnih sredstev, odobrenih za dejavnosti [IFPEN] na področju izključnih dejavnosti družb Axens in Prosernat, vključno z največjim učinkom državnega poroštva, kot je ocenjen v členu 5(2), (3) in (4) tega sklepa, bo moral biti nižji od najvišje intenzivnosti, dovoljene v Okviru Skupnosti za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije.

2. Če se preseže prag iz odstavka 1 tega člena, bosta zadevni hčerinski družbi Axens ali Prosernat presežek pomoči vrnili [IFPEN].

Člen 7

Kritje gospodarskih dejavnosti iz člena 1(5) tega sklepa z državnim poroštvom od 1. januarja 2010 pomeni pomoč, združljivo z notranjim trgom, če se upoštevajo pogoji iz člena 8 tega sklepa.

Člen 8

1. Dejavnosti pogodbenih raziskav in zagotavljanje storitev [IFPEN] iz člena 1(5) tega sklepa morajo ostati pomožne dejavnosti njene osnovne dejavnosti neodvisnih javnih raziskav.

[…]

3. Francija vsako leto predloži Komisiji poročilo o dejavnostih pogodbenih raziskav in izvajanju storitev [IFPEN], v katerem je naveden delež njihovega zneska v proračunu, ki ga [IFPEN] nameni svojim dejavnostim neodvisnih javnih raziskav.

Člen 9

1. Francoski organi in [IFPEN] se obvezujejo, da bodo za vsak posel v pogodbe o financiranju (za vsak instrument iz pogodbe) vključili naslednje:

‚Za izdajo/program/posojilo ni odobreno nobeno neposredno ali posredno državno poroštvo. Država v primeru plačilne nesposobnosti [IFPEN] ne bo odgovorna za poplačilo terjatev namesto [IFPEN].‘

2. Francoski organi poskrbijo za vstavitev podobne klavzule, s katero se izključi odgovornost države, v vsako pogodbo o izvajanju pogodbenih raziskav ali storitev iz člena 1(5) tega sklepa.

3. Francoski organi poskrbijo za vstavitev podobne klavzule, s katero se izključi odgovornost [IFPEN] in države, v vse pogodbe, ki vključujejo terjatev in ki jih sklenejo delniške družbe Axens, Beicip-Franlab in Prosernat.

4. [IFPEN] ne uporabi nobene oblike jamstva, garancije, poroštva, pisma o nameri ali patronatske izjave za delniške družbe Axens, Beicip-Franlab in Prosernat, ki ne bi bila v skladu z običajnimi tržnimi pogoji.

[…]“

Postopek in predlogi strank

25 Francoska republika je 9. septembra 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča zoper izpodbijani sklep vložila tožbo, ki je bila vpisana pod številko T-479/11.

26 UOP je 29. decembra 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča v roku, predpisanem v členu 115(1) Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991, vložila predlog za intervencijo v navedeni zadevi v podporo predlogom Komisije.

27 Francoska republika je 10. januarja 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila pisno stališče glede tega predloga za intervencijo. Komisija stališča ni vložila.

28 Splošno sodišče (šesti senat) je s sklepom z dne 25. januarja 2012 zavrnilo predlog za intervencijo, ki ga je vložila UOP.

29 IFPEN je 5. aprila 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, ki je bila vpisana pod številko T-157/12.

30 UOP je 31. julija 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča v roku, predpisanem v členu 115(1) Poslovnika z dne 2. maja 1991, vložila predlog za intervencijo v navedeni zadevi v podporo predlogom Komisije.

31 IFPEN in Komisija sta 21. septembra 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili pisni stališči glede tega predloga za intervencijo.

32 Splošno sodišče (šesti senat) je s sklepom z dne 23. novembra 2012 zavrnilo predlog za intervencijo, ki ga je vložila UOP.

33 Po spremembi sestave senatov Splošnega sodišča je bil sodnik poročevalec razporejen v osmi senat, zato sta bili zadevi T-479/11 in T-157/12 dodeljeni temu senatu.

34 Predsednik osmega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 2. decembra 2013 po opredelitvi strank prekinil postopek v zadevah T-479/11 in T-157/12 do izdaje odločbe Sodišča, s katero bo končan postopek v zadevi C-559/12 P, Francija/Komisija.

35 Splošno sodišče je po razglasitvi sodbe z dne 3. aprila 2014, Francija/Komisija (C-559/12 P, v nadaljevanju: sodba La Poste, EU:C:2014:217), pozvalo na eni strani Francosko republiko in Komisijo, naj predložita stališči glede posledic, ki jih je treba izpeljati iz te sodbe za tožbo v zadevi T-479/11, ter na drugi strani IFPEN in Komisijo, naj predložita stališči glede posledic, ki jih je treba izpeljati iz nje za tožbo v zadevi T-157/12.

36 Francoska republika, IFPEN in Komisija so stališča predložile v dopisih z dne 5. maja 2014.

37 Splošno sodišče (osmi senat) je 8. septembra 2015 na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni del postopka v zadevah T-479/11 in T-157/12.

38 Predsednik osmega senata Splošnega sodišča je po opredelitvi strank s sklepom z dne 8. septembra 2015 združil zadevi T-479/11 in T-157/12 za ustni del postopka in izdajo skupne končne odločbe.

39 Stranke v združenih zadevah so na obravnavi 8. oktobra 2015 ustno podale navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.

40 Francoska republika in IFPEN Splošnemu sodišču predlagata, naj:

— izpodbijani sklep v celoti razglasi za ničen;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

41 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— tožbi zavrne;

— tožečima strankama naloži plačilo stroškov.

Pravo

42 V zadevi T-479/11 Francoska republika v utemeljitev tožbe navaja tri tožbene razloge.

43 Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU, ker Komisija ni pravno zadostno dokazala obstoja državne pomoči. Francoska republika se v okviru tega tožbenega razloga osredotoča na vprašanja dokaznega bremena in standarda, ki se lahko zahtevata na področju državnih pomoči, ter podaja trditve, ki se delijo na tri dele in s katerimi trdi, najprej, da Komisija ni pozitivno dokazala obstoja implicitnega in neomejenega poroštva, ki naj bi izhajalo iz statusa EPIC, dalje, da Komisija ni predložila zadostnih dokazov o obstoju prednosti za IFPEN, ter nazadnje, da Komisija ni dokazala prenosa državnih sredstev, povezanih z navedeno prednostjo.

44 Francoska republika z drugim tožbenim razlogom trdi, da je Komisija napačno uporabila pravo in zmotno ugotovila dejansko stanje, s tem ko je menila, da je IFPEN zaradi svojega statusa EPIC deležna implicitnega in neomejenega državnega poroštva.

45 Nazadnje, tretji tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU, ker Komisija ni pravilno uporabila pojma selektivne prednosti. S tem tožbenim razlogom, ki je razdeljen na dva dela, Francoska republika na eni strani trdi, da je Komisija zmotno ugotovila, da obstoj poroštva – če se šteje za dokazan – ustvarja prednost za IFPEN tako v njenih odnosih z njenimi dobavitelji in strankami kot v njenih odnosih z bančnimi in finančnimi ustanovami. Na drugi strani in podredno Francoska republika izpodbija ugotovitve Komisije glede prenosa navedene prednosti z IFPEN na njeni hčerinski družbi zasebnega prava Axens in Prosernat.

46 V zadevi T-157/12 IFPEN v utemeljitev tožbe navaja pet tožbenih razlogov.

47 Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev načel subsidiarnosti in omejene pristojnosti, ki sta določeni v členu 5 PEU in členu 2 PDEU. IFPEN s tem tožbenim razlogom v bistvu izpodbija ugotovitev Komisije, da v francoskem pravu obstaja implicitno in neomejeno državno poroštvo, vključeno v pojem EPIC.

48 Drugi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU, ker Komisija ni dokazala obstoja dejanske gospodarske prednosti za IFPEN in njene hčerinske družbe. IFPEN s tem tožbenim razlogom, ki je razdeljen na tri dele, trdi, najprej, da Komisija ni uspela v skladu z dokaznim standardom, zahtevanim s sodno prakso, dokazati obstoja dejanske gospodarske prednosti za IFPEN

zaradi zadevnega poroštva, zlasti kar zadeva njene odnose z dobavitelji in njene odnose s strankami. Dalje, trdi, da Komisija ni pravno zadostno dokazala prenosa navedene gospodarske prednosti na njeni hčerinski družbi zasebnega prava Axens in Prosernat. Nazadnje, IFPEN meni, da med navedeno gospodarsko prednostjo in prenosom državnih sredstev, izhajajočih iz zadevnega poroštva, ni zadostne zveze.

49 Tretji tožbeni razlog se nanaša na kršitev obvestila o poroštvih ali, podredno, člena 107(1) PDEU. IFPEN s tem tožbenim razlogom v bistvu trdi, da točke 1.2 obvestila o poroštvih ni mogoče razlagati tako, kot da potrjuje obstoj samodejnosti med, na eni strani, pravno in statutarno nezmožnostjo biti predmet stečajnega postopka ter, na drugi strani, upravičenostjo do ugodnejših pogojev financiranja na trgih, ki pomeni selektivno prednost.

50 Četrti tožbeni razlog se nanaša na napake pri presoji, kar zadeva določitev zneska prednosti, zagotovljene IFPEN. IFPEN s tem tožbenim razlogom, ki je razdeljen na dva dela, na eni strani izpodbija upoštevnost uporabe faktoringa in garancij za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti pri oceni zneska prednosti, ki naj bi jo imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji in strankami. Na drugi strani trdi, da je Komisija napačno določila intenzivnost državne pomoči, ki je bila domnevno ugotovljena tako zanjo kot za njene hčerinske družbe.

51 Peti in zadnji tožbeni razlog se nanaša na kršitev načela sorazmernosti. IFPEN s tem tožbenim razlogom v bistvu trdi, da so posledice, ki izhajajo iz priznanja obstoja implicitnega in neomejenega državnega poroštva, ki naj bi ga bile deležne EPIC in ki naj bi pomenilo državno pomoč, zlasti obveznost predhodne priglasitve in druge obveznosti, naložene njej in Francoski republiki, nesorazmerne.

52 Iz preučitve tožbenih razlogov, ki sta jih predstavili Francoska republika in IFPEN, ter odgovora, ki ga je na te razloge podala Komisija, je mogoče izluščiti dve vprašanji, ki sta v središču obravnavanih tožb.

53 Najprej se postavlja vprašanje, ali v francoskem nacionalnem pravu obstaja implicitno in neomejeno državno poroštvo v korist EPIC, ki bi ga vključeval status teh oseb javnega prava in ki bi izhajalo zlasti iz okoliščine, da se zanje ne uporabljajo splošni postopki zaradi insolventnosti.

54 Vendar sta tožeči stranki po posvetovanju s Splošnim sodiščem glede posledic, ki jih je treba za njuni tožbi izpeljati iz sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), z dopisoma z dne 5. maja 2014 umaknili tožbene razloge v zvezi z obstojem implicitnega in neomejenega državnega poroštva, vključenega v pojem EPIC.

55 Nato, ker obstoj implicitnega in neomejenega državnega poroštva, vključenega v status EPIC, v okviru tega spora ni izpodbijan, mora Splošno sodišče preučiti vprašanje, ali je Komisija pravilno ugotovila, da to poroštvo pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. V zvezi s tem bo treba primarno preučiti vprašanje, ali je bila s tem poroštvom za IFPEN ustvarjena selektivna prednost, ki je eden od elementov državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU. Pri preučitvi tega vprašanja bo moralo Splošno sodišče upoštevati možnost, ki izhaja iz sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), da ugotovi obstoj take prednosti z uporabo domneve.

56 Vsa druga vprašanja, ki jih tožeči stranki načenjata v tožbah – in sicer, najprej, prenos prednosti, ki naj bi bila ustvarjena za IFPEN, na njene hčerinske družbe zasebnega prava, dalje, zveza med navedeno prednostjo in prenosom državnih sredstev, izhajajočih iz zadevnega poroštva, ter nazadnje, sorazmernost obveznosti, ki jih je Komisija naložila Francoski republiki – imajo za premiso obstoj prednosti, ki jo je imela IFPEN sama zaradi državnega poroštva, vključenega v njen status EPIC. Tako je treba šteti, da so tožbeni razlogi, ki se nanašajo na zgoraj navedena vprašanja, podredni glede na tiste, ki se nanašajo na obstoj prednosti za IFPEN.

Tožbeni razlogi, ki se nanašajo na kršitev člena 107(1) PDEU ter na obstoj in izračun prednosti za IFPEN

57 Prvi del drugega tožbenega razloga in četrti tožbeni razlog v zadevi T-157/12 ter drugi del prvega tožbenega razloga in prvi del tretjega tožbenega razloga v zadevi T-479/11 se v bistvu nanašajo na obstoj prednosti, ki naj bi jo IFPEN imela zaradi državnega poroštva, vključenega v njen status EPIC, in, v manjši meri, na oceno zneska te prednosti.

58 Trditve, ki jih tožeči stranki podajata v okviru zgoraj navedenih tožbenih razlogov, se skoraj vse nanašajo na selektivno prednost, ki naj bi jo IFPEN imela zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji in strankami, ter, natančneje, na metodo, ki jo je izbrala Komisija za določitev te prednosti, in dokaz, ki je bil predložen o njenem obstoju. Francoska republika pa izpodbija tudi – čeprav postransko – nekatere ugotovitve Komisije glede prednosti, ki naj bi lahko nastala v odnosih med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami.

59 Tako bo Splošno sodišče v nadaljnjem razlogovanju preučilo najprej trditve v zvezi s prednostjo, nastalo v odnosih med IFPEN ter njenimi dobavitelji in strankami, nato pa še trditve v zvezi s prednostjo, ki naj bi lahko nastala v odnosih med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami.

Prednost v odnosih med IFPEN ter njenimi dobavitelji in strankami

60 Na prvem mestu, IFPEN in Francoska republika v bistvu trdita, da Komisija ni uspela v skladu z dokaznim standardom, zahtevanim s sodno prakso, dokazati obstoja gospodarske prednosti, ki naj bi jo imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva.

61 Tožeči stranki v zvezi z dokazovanjem obstoja prednosti, ki pomeni enega od elementov državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, poudarjata, da mora Komisija dokazati vsaj to, da preučevani ukrep ima ali bi lahko imel učinke na konkurenco. Zatrjujeta, da čeprav je analiza Komisije lahko prospektivna, ne more biti povsem hipotetična, temveč mora biti, nasprotno, z njo mogoče opredeliti prednost in se prepričati o njenih negativnih učinkih na konkurenco.

62 Dokazovanje obstoja prednosti v odnosih IFPEN z dobavitelji in strankami pa naj bi temeljilo na trditvah, ki niso podprte z dokazi. Natančneje, Komisija naj ne bi predložila nobenega pričanja dobavitelja ali stranke ter naj bi še manj dokazala, da dobavitelji in stranke običajno in sistematično predvidevajo, da se EPIC ne more znajti v postopku zaradi insolventnosti. Poleg tega tožeči stranki glede odnosov med IFPEN in strankami opozarjata na nejasnost ali celo nerazumljivost nekaterih odlomkov obrazložitve izpodbijanega sklepa.

63 Tožeči stranki na podlagi tega ugotavljata, da Komisija ni spoštovala svojih obveznosti v zvezi s preučitvijo, ko se je pri sklepanju oprla na domneve, namesto da bi pri dobaviteljih in strankah IFPEN poiskala morebitne oprijemljive dokaze o ravnanjih, ki se jim pripisujejo.

64 Komisija v odgovor na te trditve navaja, najprej, da ji v skladu s sodno prakso, zlasti sodbo z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), ni treba dokazati konkretnih ali dejanskih učinkov ukrepa, da bi dokazala obstoj pomoči. Dalje, zatrjuje, da lahko v primeru shem pomoči v skladu s sodno prakso preuči zgolj splošne značilnosti sheme, da bi preverila, ali vsebuje elemente pomoči, pri čemer ji ni treba opredeliti prednosti v vsakem primeru posebej. Nazadnje, trdi, da v izpodbijanem sklepu ni dokazovala prednosti, temveč jo je izračunala.

65 Na drugem mestu, tožeči stranki izpodbijata metodo, ki jo je izbrala Komisija za oceno zneska prednosti, zagotovljene IFPEN z zadevnim poroštvom v njenih odnosih z dobavitelji in strankami. Natančneje, trdita, da faktoring in garancije za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jih je Komisija izbrala kot primerjalne kazalnike, niso upoštevni za tako oceno.

66 Prvič, kar zadeva odnose med IFPEN in dobavitelji, tožeči stranki v bistvu zatrjujeta, da je Komisija, s tem ko je za ugotovitev, ali dobavitelji ugodneje ocenjujejo tveganje neplačila v primeru EPIC in, natančneje, v primeru IFPEN, uporabila faktoring, napačno razumela naravo in delovanje storitev faktoringa ter razloge, iz katerih se lahko podjetja odločijo zanje. Po mnenju tožečih strank so ugotovitve, navedene v izpodbijanem sklepu, protislovne, poleg tega pa jih je mogoče ovreči z objektivnimi podatki, ki so jih Komisiji predložili francoski organi med formalnim postopkom. Nazadnje, v nasprotju s tem, kar je v izpodbijanem sklepu ugotovila Komisija, naj bi se cene dobaviteljev IFPEN v zadevnem obdobju zvišale.

67 Drugič, kar zadeva odnose med IFPEN in strankami, tožeči stranki v bistvu navajata, da se garancija za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v sektorju raziskav ne uporablja ter da poleg tega vključuje obveznost rezultata in je zato ni mogoče primerjati z garancijo za kar najboljšo izvedbo, ki vključuje obveznost sredstev. Poleg tega naj bi IFPEN v primeru njenih pogodbenih razmerij že zavezovala taka obveznost sredstev, ki naj bi bila pogodbeno omejena navzgor, posledično pa naj IFPEN ne bi mogla vključiti dodatne premije, ki bi ustrezala državnemu poroštvu, v stroške, ki se uporabljajo kot osnova za izračun cene storitev, ki jih opravlja za svoje stranke. Nazadnje, tožeči stranki navajata, da sklepanje, ki ga je uporabila Komisija, nujno pripelje do očitno zmotne ugotovitve, v skladu s katero bi v primeru neizpolnitve pogodbe, sklenjene med IFPEN in katero od njenih strank, škodo zaradi te neizpolnitve stranki povrnila država, tudi če navedena neizpolnitev ne bi bila posledica insolventnosti IFPEN.

68 Komisija izpodbija trditve tožečih strank s trditvami, s katerimi v bistvu povzema preudarke, navedene v izpodbijanem sklepu. Na obravnavi je vztrajala pri tem, da je uporaba „sklepanja na podlagi stroškov kritja enakovrednega tveganja“ za namene ocene vrednosti prednosti, ki naj bi jo IFPEN lahko imela zaradi zadevnega poroštva, utemeljena zaradi težav, s katerimi se je morala srečevati pri izvajanju te ocene in ki so posledica predvsem tega, da na trgu ni storitve, primerljive z garancijo za tveganje insolventnosti, ki bi se tržila kot taka.

69 Pred preučitvijo teh trditev je treba najprej spomniti, da morajo biti za opredelitev ukrepa, sprejetega v zvezi z nekim podjetjem, kot državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU izpolnjeni štirje pogoji. Prvič, iti mora za intervencijo države ali iz državnih sredstev. Drugič, ta intervencija mora biti taka, da lahko prizadene trgovino med državami članicami. Tretjič, intervencija mora zagotavljati prednost izključno posameznim podjetjem ali posameznim sektorjem dejavnosti. Četrtič, izkrivljati mora konkurenco ali groziti, da jo bo izkrivljala (glej sodbo z dne 29. septembra 2000, CETM/Komisija, T-55/99, EU:T:2000:223, točka 39 in navedena sodna praksa; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 23. marca 2006, Enirisorse, C-237/04, EU:C:2006:197, točki 38 in 39 ter navedena sodna praksa).

70 Pojem pomoči ne obsega le pozitivnih storitev, temveč tudi ukrepe, ki v različnih oblikah znižujejo stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja, in so zato, ne da bi bili subvencije v pravem pomenu besede, enake narave in imajo enake učinke. Za državne pomoči se tako štejejo vsi državni ukrepi v kateri koli obliki, ki lahko neposredno ali posredno dajejo prednost podjetjem ali ki jih je treba obravnavati kot gospodarsko korist, ki je upravičeno podjetje v normalnih tržnih razmerah ne bi imelo (glej sodbo z dne 3. aprila 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, točka 94 in navedena sodna praksa).

71 Dalje, spomniti je treba, da mora Komisija dokazati obstoj državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 12. septembra 2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisija, T-68/03, EU:T:2007:253, točka 34). V zvezi s tem mora v skladu s sodno prakso Komisija, da bi preverila, ali je podjetje, ki je prejemnik, deležno gospodarske prednosti, ki je v normalnih tržnih razmerah ne bi imelo, opraviti popolno presojo vseh upoštevnih elementov sporne transakcije in njenih okoliščin, vključno s položajem tega podjetja in upoštevnim trgom (sodbi z dne 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen/Komisija, T-228/99 in T-233/99, EU:T:2003:57, točka 251, in z dne 3. marca 2010, Bundesverband deutscher Banken/Komisija, T-163/05, EU:T:2010:59, točka 37).

72 Kar zadeva dokazovanje na področju državnih pomoči, je na podlagi ustaljene sodne prakse Komisija dolžna skrbno in nepristransko voditi postopek preučitve izpodbijanih ukrepov, tako da ima v ta namen pri sprejetju končne odločbe o ugotovitvi obstoja pomoči in po potrebi njene nezakonitosti na voljo najzanesljivejše in najpopolnejše podatke (glej sodbo z dne 3. aprila 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, točka 63 in navedena sodna praksa).

73 Nazadnje, glede obsega sodnega nadzora izpodbijanega sklepa glede na člen 107(1) PDEU je iz sodne prakse razvidno, da ima pojem državne pomoči, kot je opredeljen v tej določbi, pravni značaj in ga je treba razlagati na podlagi objektivnih dejavnikov. Zato mora sodišče Unije načeloma in upoštevajoč konkretne dejavnike spora, o katerem odloča, ter tehničnost ali zapletenost presoje, ki jo je opravila Komisija, izvajati celoten nadzor glede vprašanja, ali ukrep spada na področje uporabe člena 107(1) PDEU (glej sodbo z dne 2. marca 2012, Nizozemska/Komisija, T-29/10 in T-33/10, EU:T:2012:98, točka 100 in navedena sodna praksa).

74 Res je sicer, da je Sodišče prav tako razsodilo, da je sodni nadzor v zvezi z vprašanjem, ali ukrep spada na področje uporabe člena 107(1) PDEU, omejen, če je presoja, ki jo je opravila Komisija, tehnična ali zapletena. Vendar mora Splošno sodišče presoditi, ali je tako (glej sodbo z dne 2. marca 2012, Nizozemska/Komisija, T-29/10 in T-33/10, EU:T:2012:98, točka 101 in navedena sodna praksa).

75 V zvezi s tem, čeprav ima Komisija široko diskrecijsko pravico, katere izvajanje vključuje gospodarsko presojo, ki jo je treba izvesti v okviru Evropske unije, to ne pomeni, da mora sodišče Unije opustiti nadzor nad razlago, ki jo v zvezi z gospodarskimi podatki poda Komisija. V skladu s sodno prakso Sodišča mora namreč sodišče Unije med drugim preveriti ne le vsebinsko pravilnost navedenih dokazov, njihovo zanesljivost in doslednost, ampak tudi, ali ti dokazi vsebujejo vse upoštevne podatke, ki jih je treba upoštevati pri presoji zapletene situacije, in ali lahko utemeljijo iz njih izvedene sklepe (glej sodbo z dne 2. marca 2012, Nizozemska/Komisija, T-29/10 in T-33/10, EU:T:2012:98, točka 102 in navedena sodna praksa).

76 Z vidika teh načel je treba preučiti izpodbijani sklep.

77 Trditve tožečih strank se nanašajo na analizo, ki jo je Komisija podala v poglavju 7.1.4 izpodbijanega sklepa, naslovljenem „Obstoj selektivne prednosti za skupino IFP[EN]“, v katerem je preučila na eni strani vprašanje morebitne prednosti, nastale zaradi zadevnega poroštva za sámo IFPEN, in na drugi strani vprašanje možnosti prenosa te morebitne prednosti na njene hčerinske družbe (točka 192 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

78 V zvezi s selektivno prednostjo, ki jo je zaradi zadevnega poroštva imela IFPEN sama, je Komisija v točkah 193 in 194 obrazložitve izpodbijanega sklepa najprej predstavila pristop, ki mu je sledila za ugotovitev njenega obstoja. Komisija je nato poudarila, da je v odločbi o začetku formalnega postopka navedla, da bi lahko IFPEN imela prednost zaradi statusa EPIC zlasti zaradi ugodnejših pogojev financiranja na kapitalskih trgih. Ker pa bi implicitno in neomejeno „državno poroštvo[, vključeno v status EPIC,] v primeru neizpolnjevanja obveznosti [IFPEN] zajemalo vse terjatve [te] osebe javnega prava, [to je] ne samo finančne [terjatve, ki bi jih IFPEN lahko imela v razmerju do institucionalnih upnikov], ampak tudi komercialne [terjatve] ali [terjatve] druge narave, zlasti terjatve dobaviteljev (katerih računi niso bili plačani) ali strank (ki jim niso bile zagotovljene storitve)“, je bilo treba obstoj prednosti, zagotovljene IFPEN zaradi njenega statusa EPIC, analizirati tako v njenih odnosih z bančnimi in finančnimi ustanovami kot v njenih odnosih s svojimi dobavitelji in strankami (točki 193 in 194 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

79 Komisija je v nadaljevanju izpodbijanega sklepa opozorila, prvič, kar zadeva odnose med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami, da čeprav IFPEN ni predmet bonitetne ocene zunanje bonitetne agencije, upniki pri financiranju, ki ga prejema, nujno ocenijo tveganje neplačila. Kot je menila Komisija, ker IFPEN za financiranje svojega dolga uporablja trg posojil, ne more biti izključeno, da ima ta oseba javnega prava pri presoji finančnih trgov gospodarsko prednost, povezano

z upoštevanjem vloge države kot poroka v skrajni sili za njene dolgove. Vendar je Komisija, potem ko je preučila pogoje posojil, ki jih je najela IFPEN, in ponudbe kreditnih linij, ki jih je prejela v obdobju od preoblikovanja v EPIC do konca leta 2010, ugotovila, da ti pogoji ustrezajo tržnim pogojem. Na podlagi tega je Komisija sklenila, da IFPEN v obdobju med letoma 2006 in 2010 ni imela dejanske gospodarske prednosti zaradi svojega statusa EPIC v odnosih z bančnimi in finančnimi ustanovami. Ni pa izključila možnosti, da bi taka prednost nastala v prihodnje (točke od 195 do 200 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

80 Drugič, v zvezi z odnosi med IFPEN in dobavitelji je Komisija najprej menila, da obstaja pojav zniževanja cen, ki jih dobavitelji ponujajo EPIC, ker ugodneje ocenjujejo tveganje neplačila pri taki osebi javnega prava, saj vedo, da je zavarovana pred tveganjem stečaja. Dalje, Komisija je poskusila oceniti višino tega znižanja cen za IFPEN z uporabo primerjalnega kazalnika, in sicer faktoringa. Izbira faktoringa je bila utemeljena s tem, da bi lahko po mnenju Komisije dobavitelj IFPEN, ki bi želel imeti primerljivo poroštvo (torej popolno kritje pred tveganjem neplačila svojega sopogodbenika), zaradi neobstoja državnega poroštva uporabil storitve specializirane posojilne ustanove ali zavarovalnice ali tudi katere od družb za faktoring, ki med svojimi storitvami ponujajo prevzem tveganja neplačila. Komisija je preverila, koliko navadno znaša plačilo storitve faktoringa, in uporabila najvišjo skupno premijo, ki jo običajno zahtevajo družbe za faktoring, da bi ocenila znesek prednosti za IFPEN. Nazadnje, potem ko je Komisija na tej podlagi izračunala vrednost znižanja cen, ki naj bi ga IFPEN odobrili njeni dobavitelji, je v točki 214 obrazložitve izpodbijanega sklepa sklenila, da v obdobju od njenega preoblikovanja v EPIC do leta 2009 to znižanje cen ni moglo preseči zneska [prikriti zaupni podatki] EUR na leto. Komisija je to znižanje cen opredelila kot dejansko gospodarsko prednost, ki jo je imela IFPEN zaradi zadevnega državnega poroštva (točke od 203 do 215 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

81 Tretjič, glede odnosov med IFPEN in strankami je Komisija najprej navedla, da so stranke IFPEN zaradi njenega državnega poroštva prepričane, da se nikoli ne bo znašla v stečajnem postopku in bo torej vedno lahko izpolnjevala pogodbene obveznosti ali pa, če tega ne bi storila, da jim bo povrnjena škoda. Kot je menila Komisija, bi morala stranka, ki bi želela imeti v primeru neobstoja državnega poroštva, ki ga je deležna IFPEN, isto raven varstva, pri finančnem posredniku skleniti garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, da bi se zavarovala pred prekinitvijo pogodbe z IFPEN (točki 220 in 221 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Dalje, Komisija je presodila, da bi stroški take garancije znašali največ 5 % prometa, ustvarjenega s krito storitvijo, in skušala med dejavnostmi IFPEN opredeliti storitve, ki bi bile krite z navedeno garancijo (točke od 223 do 225 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Nazadnje, sklenila je, da je IFPEN v obdobju od preoblikovanja v EPIC do leta 2009 imela dejansko gospodarsko prednost, ker ni plačevala premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jo je lahko ponudila strankam za svoje raziskovalne dejavnosti, tudi glede svojih hčerinskih družb Axens in Prosernat na njunem izključnem področju dejavnosti. Komisija je izračun ocenjenega zneska te prednosti predstavila v preglednici 5 izpodbijanega sklepa (točke od 216 do 237 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

82 Glede na zgoraj navedene odlomke izpodbijanega sklepa je treba ugotoviti, da je pri metodi, ki jo je izbrala Komisija, da je za IFPEN ugotovila obstoj gospodarske prednosti, ki jo je ta imela zaradi svojega statusa EPIC, šlo za preučitev prednosti, nastale v odnosih med IFPEN in njenimi upniki, v tem primeru bančnimi in finančnimi ustanovami, dobavitelji ter strankami. Taka metoda je pogojena s preučitvijo vpliva navedenega poroštva na te odnose in z ugotavljanjem, kako lahko ti upniki, ki imajo pravico uveljavljati poroštvo v primeru neplačila določenega denarnega zneska ali neizpolnitve druge obveznosti, ravnajo ob seznanjenosti s tem poroštvom.

83 Ta metoda ni pravno napačna.

84 Po eni strani je namreč poroštvo akcesorna zaveza, ki je ni mogoče preučiti brez upoštevanja obveznosti, na katero se nanaša. Zaradi te narave se zaveza države v obliki poroštva ne more šteti za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU sama po sebi, ampak samo v povezavi z obveznostjo, na

katero je dana. Iz tega izhaja – kot je Komisija sama priznala na obravnavi – da implicitnega in neomejenega državnega poroštva, vključenega v status EPIC, ni mogoče opredeliti kot državno pomoč zgolj zato, ker ni odplačno.

85 Po drugi strani ima poroštvo, ki je predmet izpodbijanega sklepa, to posebnost, da je vključeno v status podjetja, ki je deležno tega poroštva. Torej ni vezano na posamezno obveznost, temveč pokriva vse obveznosti tega podjetja.

86 Zaradi te posebnosti bi lahko poroštvo, obravnavano v izpodbijanem sklepu, vplivalo na to, kako upniki dojemajo podjetje, ki je deležno tega poroštva. Čeprav se namreč upniki tega podjetja ne morejo pogajati o pogojih poroštva, lahko upoštevajo njegov obstoj, ko se s tem podjetjem pogajajo o pogojih svojih pogodb.

87 Prednost v smislu sodne prakse, navedene v točkah od 69 do 71 zgoraj, ki izhaja iz državnega poroštva, vključenega v status podjetja, ki je deležno tega poroštva, tako nastane v odnosu, ki obstaja med tem podjetjem in njegovimi upniki, v tem primeru bančnimi in finančnimi ustanovami, dobavitelji ter strankami. Ta prednost ima obliko ugodnejšega obravnavanja, ki ga ti upniki, ki lahko uveljavljajo poroštvo v primeru neplačila določenega denarnega zneska ali neizpolnitve druge obveznosti, namenijo podjetju, deležnemu poroštva, s čimer znižajo stroške, ki običajno bremenijo njegove računovodske izkaze, ali kar najbolj povečajo prihodke, ki jih prejme.

88 Nazadnje, iz sodne prakse, navedene v točki 71 zgoraj, izhaja, da je za to, da bi bilo mogoče v posameznem primeru sklepati o obstoju prednosti, potrebno še, da se ugodnejše obravnavanje, ki ga upniki namenijo podjetju, deležnemu poroštva, ter stroški in prihodki tega podjetja, ki se zaradi tega obravnavanja znižajo oziroma povečajo, ugotovijo ob upoštevanju vseh upoštevnih elementov sporne transakcije in njenih okoliščin, vključno s položajem podjetja, ki ima prednost, in upoštevnim trgom.

89 Zgornji preudarki potrjujejo, da Komisija ni napačno uporabila prava, ko se je v točkah 193 in 194 obrazložitve izpodbijanega odločila ugotoviti obstoj prednosti, zagotovljene IFPEN z zadevnim poroštvom, glede na njene odnose s tremi skupinami njenih upnikov: bančnimi in finančnimi ustanovami, dobavitelji in strankami.

90 Nasprotno pa so precejšnje pomanjkljivosti v tem, kako je Komisija uporabila to metodo, zlasti kar zadeva opredelitev prednosti, ki jo je IFPEN domnevno imela v svojih odnosih z dobavitelji in strankami.

91 Kar namreč zadeva odnose med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami, je Komisija opredelila prednost, ki bi jo lahko imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva, kot prednost v obliki ugodnejših pogojev financiranja, do katerih bi bila lahko upravičena na finančnih trgih.

92 Ta opredelitev prednosti ni predmet nobenega očitka, ker se tako v sodni praksi Sodišča kot v obvestilu o poroštvih priznava, da lahko ob obstoju državnega poroštva – vključno s poroštvom, ki izhaja iz statusa podjetja, izvzetega iz splošnih postopkov zaradi insolventnosti – upniki, kot so bančne in finančne ustanove, namenjajo podjetju, deležnemu tega poroštva, ugodnejše obravnavanje v obliki ugodnejših pogojev financiranja. V tem smislu lahko obstoj državnega poroštva pripelje do znižanja stroškov, ki običajno bremenijo računovodske izkaze podjetja, deležnega poroštva.

93 Vendar je treba spomniti, da je Komisija v obravnavanem primeru izrecno izključila obstoj take prednosti, saj je ob koncu preučitve pogojev posojil, ki jih je najela IFPEN, ali ponudb posojil, ki so ji bile dane, pred njenim preoblikovanjem v EPIC in po njem, ugotovila, da v obdobju od tega preoblikovanja do konca leta 2010 ti pogoji ustrezajo tržnim pogojem (točka 199 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

94 V nasprotju s tem, kar je ugotovila glede odnosov med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami, je Komisija v zvezi z odnosi med IFPEN ter njenimi dobavitelji in strankami sklenila, da je za IFPEN zaradi zadevnega poroštva nastala „dejanska gospodarska prednost“. Ta ugotovitev ne vzdrži preizkusa. Kot bo prikazano v nadaljevanju, namreč temelji na popolnoma hipotetičnem sklepanju, ki je poleg tega tako nejasno in nedosledno, da je izpodbijani sklep delno pomanjkljivo obrazložen.

95 Prvič, glede odnosov med IFPEN in dobavitelji je iz izpodbijanega sklepa razvidno, da je Komisija opredelila prednost, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi državnega poroštva, vključenega v njen status EPIC, kot znižanje cen, ki so ji ga odobrili njeni dobavitelji, ker so vedeli, da ta status pomeni neomejeno državno poroštvo za tveganje neplačila, ki bi izhajalo iz insolventnosti.

96 Po eni strani je namreč iz točke 203 obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da je Komisija menila, da obstaja pojav „zniž[evanja] cen, ker so sopogodbeniki ugodneje ocenili tveganje neplačila za subjekt, za katerega vedo, da je zavarovan pred tveganjem sodne likvidacije [stečaja] zaradi statusa osebe javnega prava“.

97 Po drugi strani je Komisija v točki 214 obrazložitve izpodbijanega sklepa menila, da „je imela [IFPEN] pri izvajanju gospodarskih dejavnosti dejansko gospodarsko prednost, ker so njeni dobavitelji nižali cene, saj so ugodneje ocenili tveganje neplačila podjetja“.

98 Kot pravilno opozarja IFPEN, je iz pripomb v točki 203 obrazložitve izpodbijanega sklepa in iz opredelitve prednosti v točki 214 obrazložitve navedenega sklepa razvidno, da je Komisija na splošno menila, da ob obstoju neomejenega državnega poroštva, izhajajočega iz pravne nezmožnosti biti predmet splošnega postopka zaradi insolventnosti, dobavitelji ugodneje ocenjujejo tveganje neplačila pri osebi javnega prava, ki je deležna tega poroštva, da to ugodnejšo oceno prenašajo na cene, ki jih odobrijo tej osebi javnega prava, in da je tako opaženo znižanje cen nujno posledica te ugodnejše ocene.

99 Komisija pa v izpodbijanem sklepu ne navaja nobenega elementa, s katerim bi bilo mogoče dokazati utemeljenost trojice trditev, ki tvorijo njeno sklepanje. Natančneje, v izpodbijanem sklepu ni omenjen noben element, ki bi dokazoval, da na upoštevnem trgu ali v poslovnem svetu na splošno obstaja pojav zniževanja cen, ki ga dobavitelji odobrijo osebam javnega prava, deležnim državnega poroštva za tveganje insolventnosti.

100 Poleg tega dejstva, navedena v izpodbijanem sklepu, nasprotujejo trditvam Komisije. Iz točke 70 obrazložitve izpodbijanega sklepa je namreč razvidno, da je družba, ki je sodelovala v upravnem postopku kot zainteresirana tretja stranka, in sicer družba UOP, ki je konkurent družbe Axens, izjavila, da „bi se lahko subjektu ‚IFP[EN]/Axens‘ odobrili prednostni pogoji v primerjavi z njegovimi tekmeci“. Komisija dodaja, da se navedena družba za to „sklicuje na pogodbe, ki sta jih skupaj podpisali [IFPEN] in družba Axens ter so navedene v odloč[bi] o začetku postopka“ in katerih obstoj so potrdili francoski organi.

101 Vendar Komisija v točki 248 obrazložitve izpodbijanega sklepa – ta točka je v delu tega sklepa, ki se nanaša na analizo prednosti, prenesene z IFPEN na njene hčerinske družbe zasebnega prava – ob sklicevanju na pogodbe, ki so jih sopodpisale IFPEN in njene hčerinske družbe ter so omenjene v točki 70 obrazložitve izpodbijanega sklepa, in ob pojasnitvi, da je šlo za pogodbe o opravljanju prevoznih storitev za službena potovanja osebja različnih subjektov „skupine IFP[EN]“, navaja, da so bila znižanja cen, ki jih je lahko „skupina IFP[EN]“ pridobila v okviru svojih pogodb, odobrena zaradi skupinskega nakupa. Tudi če se šteje, da so dobavitelji lahko zniževali cene svojih storitev, opravljenih za IFPEN in njene hčerinske družbe, so torej elementi, ki jih je zbrala Komisija v formalnem postopku preiskave, kazali, da ima lahko to zniževanje cen tudi drugačno pojasnilo kot obstoj neomejenega državnega poroštva za IFPEN.

102 Nazadnje, kar posebej zadeva položaj IFPEN, nič v izpodbijanem sklepu ne kaže, da bi Komisija preučila ali celo da bi si postavila vprašanje, ali je lahko na to, kako so IFPEN dojemali njeni dobavitelji, kakor koli vplivalo njeno preoblikovanje v EPIC oziroma ali so ji njeni dobavitelji namenili ugodnejše obravnavanje po preoblikovanju v EPIC. Izpodbijani sklep ne vsebuje niti preudarkov, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da je Komisija skušala izvedeti, ali so bili dobavitelji IFPEN seznanjeni z okoliščino, da bi bilo mogoče njen status EPIC razlagati kot državno poroštvo za tveganje insolventnosti.

103 V zvezi s tem je treba opozoriti še, da so francoski organi med upravnim postopkom, in sicer zlasti v dopisih z dne 13. oktobra 2008 in 25. novembra 2010, izpodbijali teoretičnost in hipotetičnost sklepanja Komisije glede domnevnega zniževanja cen, povezanega s tem, da dobavitelji ugodneje ocenjujejo tveganje neplačila pri IFPEN. Francoski organi so Komisijo tudi obvestili, da preoblikovanje IFPEN v EPIC ni vplivalo na splošne pogoje nabave za to osebo javnega prava in da je povprečno trajanje poplačila njenih dolgov do dobaviteljev ostalo v okviru zahtev iz upoštevnih določb francoskega trgovinskega zakonika. Nazadnje, zatrdili so, da je obstoj prednosti v odnosih IFPEN z njenimi dobavitelji izključen zaradi obveznosti zbiranja ponudb, ki velja za IFPEN.

104 V odgovor na te argumente je Komisija v točki 203 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je treba razlikovati med znižanjem cen, ki je lahko rezultat zbiranja ponudb dobaviteljev IFPEN, in znižanjem cen, ker so dobavitelji ugodneje ocenili tveganje neplačila z njene strani. V naslednji točki se je Komisija takoj lotila ocenjevanja tega znižanja cen, pri čemer je navedla:

„Komisija namerava za oceno znižanja cen zaradi ugodnejše ocene tveganja neplačila za EPIC, ki jo opravijo njeni dobavitelji, sklepati na podlagi stroškov kritja enakovrednega tveganja. Dobavitelj [IFPEN], ki bi želel imeti primerljivo poroštvo (torej popolno kritje pred tveganjem neplačila svojega sopogodbenika), bi lahko namreč zaradi neobstoja državnega poroštva uporabil storitve specializirane posojilne ustanove ali zavarovalnice. Tak prevzem tveganja neplačila pogosto ponujajo zlasti družbe, ki se ukvarjajo s faktoringom.“

105 Ugotovitve, navedene v točkah 203 in 204 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v povezavi s točko 214 obrazložitve navedenega sklepa razkrivajo logično napako, ki jo vsebuje sklepanje Komisije.

106 Iz teh točk obrazložitve je namreč razvidno, da je Komisija v resnici zgolj predpostavljala obstoj znižanja cen, ki naj bi bil posledica tega, da dobavitelji ugodneje ocenjujejo tveganje neplačila pri IFPEN, ne da bi preverila utemeljenost te predpostavke. Nato si je prizadevala oceniti obseg tega znižanja cen z uporabo kazalnika, ki ni kazal samega znižanja cen, temveč le vrednost garancije, ki je bila po njenem mnenju primerljiva s poroštvom, ki ga je bila deležna IFPEN. Zadnjenavedeno vrednost je Komisija v točki 214 obrazložitve izpodbijanega sklepa upoštevala kot dejansko prednost, nastalo za IFPEN zaradi zadevnega poroštva. Namesto da bi dokazala obstoj prednosti, da bi nato izračunala njen znesek, je torej Komisija uporabila obratno sklepanje, tako da je o obstoju prednosti sklepala zgolj iz tega, da je lahko to prednost ocenila z uporabo primerjave.

107 Poleg tega je treba ugotoviti, da se pristop, ki ga je izbrala Komisija za določitev prednosti, ki jo je imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji, izrazito razlikuje od pristopa, ki ga je uporabila za določitev prednosti v odnosih te osebe javnega prava z bančnimi in finančnimi ustanovami. V primeru teh ustanov je namreč Komisija raziskala dejanske učinke poroštva s posamično preučitvijo posojil, ki jih je najela IFPEN, in ponudb kreditnih linij, ki jih je prejela po preoblikovanju v EPIC, ter s primerjavo njihovih pogojev s pogoji posojil, najetih pred tem preoblikovanjem. Nasprotno pa se je glede odnosov z dobavitelji omejila na uporabo popolnoma hipotetičnega sklepanja, ne da bi pri tem svoje trditve preverila s preučitvijo upoštevnega trga.

108 Iz navedenega izhaja, da Komisija, kar zadeva obstoj prednosti, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji, ni zadostila dokaznemu bremenu, kot je opredeljeno s sodno prakso, navedeno v točki 71 zgoraj. Zlasti Komisija ni dokazala, da lahko ob obstoju poroštva,

kot je zadevno poroštvo, dobavitelji podjetja, ki je deležno tega poroštva, temu podjetju namenijo ugodnejše obravnavanje, predvsem tako da znižajo cene svojih proizvodov ali storitev in s tem izrazijo svojo ugodnejšo oceno tveganja neplačila pri navedenem podjetju. Zato je Komisija v točki 214 obrazložitve izpodbijanega sklepa zmotno sklepala, da je imela IFPEN dejansko gospodarsko prednost, ker so njeni dobavitelji nižali cene zaradi svoje ugodnejše ocene tveganja neplačila pri tej osebi javnega prava.

109 Poleg tega je Komisija že glede na opredelitev prednosti, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji (glej točke od 95 do 97 zgoraj), napačno uporabila pravo, ko se je pri oceni te prednosti odločila za uporabo faktoringa v okviru „sklepa[nja] na podlagi stroškov kritja enakovrednega tveganja“, namesto da bi preučila ravni cen, ki so jih dobavitelji ponujali IFPEN.

110 Iz navedenega izhaja, da ni treba preučiti trditev, s katerimi tožeči stranki izpodbijata upoštevnost uporabe faktoringa za oceno zneska prednosti, zagotovljene IFPEN z zadevnim poroštvom v njenih odnosih z dobavitelji. Komisija namreč ni mogla oceniti prednosti, katere obstoj nikakor ni bil dokazan.

111 Drugič, v zvezi z odnosi med IFPEN in strankami je iz izpodbijanega sklepa razvidno, da je Komisija opredelila prednost, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi državnega poroštva, vključenega v njen status EPIC, kot neplačevanje premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jo je lahko ponudila strankam.

112 Ta opredelitev temelji na ugotovitvi, podprti z enim samim pričanjem, ki ga je podala družba UOP in v skladu s katerim so kupci pri prenosu tehnologije posebno dovzetni za poroštva, ki jim jih lahko zagotovijo izvajalci storitev v obliki kritja pogodbene in nepogodbene odgovornosti (točka 216 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Izhajajoč iz te ugotovitve in po izključitvi vprašanja kritja nepogodbene odgovornosti IFPEN z zadevnim poroštvom kot neupoštevnega je Komisija v točkah 220 in 221 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla:

„(220)
[…] stranke [IFPEN so] ob upoštevanju njenega državnega poroštva prepričane, da ta nikoli ne bo v položaju sodne likvidacije [v stečajnem postopku] in bo torej vedno lahko izpolnjevala pogodbene obveznosti ali pa, če tega ne bi storila, da jim bo za neizpolnitev obveznosti povrnjena škoda.

(221)
Komisija v skladu s svojim sklepanjem, predstavljenim v uvodni izjavi 204 in naslednjih o odnosih z dobavitelji, meni, da bi morala stranka, ki bi želela imeti v primeru neobstoja državnega poroštva isto raven varstva, pri finančnem posredniku (na primer pri bančni ustanovi ali zavarovalnici) skleniti garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti (v angleščini ‚performance bond‘), da bi se zavarovala pred prekinitvijo pogodbe z [IFPEN]. Namen takega varstva bi bil navedeni stranki zagotoviti finančno nadomestilo v primeru škode zaradi (popolne ali delne) neizpolnitve pogodbe.“

113 V naslednjih točkah obrazložitve je Komisija ocenila stroške garancije za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti in presodila, da bi taka garancija znašala največ 5 % prometa, ustvarjenega s krito storitvijo (točke od 223 do 225 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Poleg tega je poskusila med gospodarskimi dejavnostmi IFPEN opredeliti storitve, ki bi bile krite „s takim poroštvom“ (točke od 226 do 235 obrazložitve). V točki 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa je Komisija ugotovila:

„[IFPEN] je imela […] za izvajanje gospodarskih dejavnosti dejansko gospodarsko prednost, ker ni plačevala premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jo je lahko ponudila strankam za svoje raziskovalne dejavnosti, vključno z družbama Axens in

Prosernat na njunem izključnem področju dejavnosti. Čeprav Komisija zaradi posebnosti kritega tveganja ne more natančno določiti zneska navedene prednosti, meni, da ta v posameznem letu in za posamezno storitev vsekakor ne more preseči zneskov iz Preglednice 5 te uvodne izjave […]“

114 V zvezi s tem – kot poudarjata tožeči stranki – Komisija pri sklepanju, uporabljenem za opredelitev prednosti, ki jo je IFPEN imela v svojih odnosih s strankami, predpostavlja, da v normalnih tržnih razmerah stranke raziskovalnih ustanov, kot je IFPEN, uporabljajo garancije za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, da se zavarujejo pred tveganjem insolventnosti svojega sopogodbenika, in da ob obstoju poroštva, kot ga je deležna IFPEN, njenim strankam ni več treba skleniti take garancije oziroma ne zahtevajo več, naj jo zagotovi. Sklepanje Komisije pomeni tudi, da je to, da stranke IFPEN opustijo garancijo za dobro ali vsaj za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, nujno posledica obstoja državnega poroštva, vezanega na njen status EPIC.

115 Vendar Komisija enako kot pri svojih ugotovitvah glede prednosti v odnosih z dobavitelji (glej točko 99 zgoraj) ne navaja nobenega dokaza, s katerim bi bilo mogoče dokazati utemeljenost ali tudi zgolj verjetnost trditev, ki tvorijo njeno sklepanje. Natančneje, v izpodbijanem sklepu ni omenjen noben dokaz, s katerim bi bilo mogoče potrditi, da stranke raziskovalnih ustanov predvidevajo tveganje insolventnosti svojega sopogodbenika z uporabo garancije za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti. Komisija prav tako ne navaja nobenega objektivnega elementa, s katerim bi bilo mogoče podkrepiti to, da ob obstoju poroštva, kot je poroštvo, vezano na status EPIC, stranke take osebe javnega prava od nje navadno ne zahtevajo garancije za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti oziroma ne sklenejo take garancije pri zavarovatelju. Nazadnje, nič v obrazložitvi izpodbijanega sklepa ne kaže, da bi Komisija poskusila izvedeti, ali je lahko na to, kako so IFPEN dojemale njene stranke, vplivalo njeno preoblikovanje v EPIC oziroma ali so te stranke razlagale novi status IFPEN kot državno poroštvo za tveganje insolventnosti.

116 Ugotovitve Komisije glede prednosti, ki jo je domnevno imela IFPEN zaradi poroštva, vključenega v njen status EPIC, v svojih odnosih s strankami, in opredelitev te prednosti, podana v točki 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa, vsebujejo še večje pomanjkljivosti. Na eni strani te ugotovitve in ta opredelitev ne omogočajo razumevanja, katero naj bi bilo ugodnejše obravnavanje, ki naj bi ga ob obstoju navedenega poroštva stranke IFPEN kot upnice lahko namenile tej osebi javnega prava. Na drugi strani so nejasne in nedosledne, zato vzbujajo dvome glede opredelitve prejemnika tega poroštva.

117 Namreč, prvič, iz preudarkov v točkah od 86 do 89 zgoraj je razvidno, da v primeru poroštev, kot je zadevno poroštvo, gospodarska prednost za podjetje, ki ga je deležno, nastane zlasti v odnosu, ki obstaja med tem podjetjem in njegovimi upniki, v tem primeru njegovimi strankami, pri čemer ima ta prednost obliko ugodnejšega obravnavanja, ki bi ga ti upniki, ki lahko uveljavljajo to poroštvo v primeru neizpolnitve obveznosti, namenili navedenemu podjetju, s čimer bi znižali stroške tega podjetja ali kar najbolj povečali njegove prihodke.

118 Kot je bilo poleg tega poudarjeno v točkah 82 in 89 zgoraj, je ravno določitev tega ugodnejšega obravnavanja tista, ki podpira metodologijo, za katero se je Komisija odločila v izpodbijanem sklepu, da bi dokazala prednost, ki jo je imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva.

119 V točki 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa pa je navedeno le, da je lahko IFPEN zaradi zadevnega poroštva svojim strankam ponudila „[ne]plačeva[nje] premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti“, pri čemer ni pojasnjeno, kako bi lahko to neplačevanje premije vplivalo na odnos med IFPEN in njenimi strankami. Komisija zlasti ne navaja, ali bi bila ob obstoju tega poroštva IFPEN za stranke privlačnejša kot druge raziskovalne ustanove oziroma ali bi bile te stranke pripravljene plačati višje cene za storitve te osebe javnega prava, da bi tako izrazile svojo ugodnejšo oceno tveganja neplačila pri njej. Tako Komisija ne opredeljuje prednosti, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih s strankami.

120 Drugič, Splošno sodišče se lahko le pridruži začudenosti IFPEN, ki v tožbi opozarja na še posebej nejasno sklepanje pri opredelitvi prednosti, ki jo je domnevno imela zaradi zadevnega poroštva, kar zadeva njene odnose s strankami. Težko je namreč razumeti, kdo bi po mnenju Komisije – stranke IFPEN ali IFPEN sama – sklenil garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in komu bi se nazadnje znižali stroški zaradi neplačevanja premije, ki ustreza navedeni garanciji.

121 V zvezi s tem je treba opozoriti, da Komisija v točki 221 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki je navedena v točki 112 zgoraj, zatrjuje, da „bi morala stranka, ki bi želela imeti […] isto raven varstva, pri finančnem posredniku […] skleniti garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti“, iz česar je mogoče sklepati, da morajo stranke IFPEN ali njeni konkurenti skleniti zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in plačati pripadajočo premijo.

122 Nasprotno pa drugi odlomki izpodbijanega sklepa dajejo vtis, da je IFPEN tista, ki bi morala plačati premijo za garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti. V točki 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki je navedena v točki 113 zgoraj, je Komisija na primer navedla, da je IFPEN imela „dejansko gospodarsko prednost, ker ni plačevala premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jo je lahko ponudila strankam“. Poleg tega je Komisija v točki 246 – ta točka je v delu tega sklepa, ki se nanaša na prenos prednosti, nastale za IFPEN, na njene hčerinske družbe zasebnega prava – navedla, da je „preučit[ev] računovodskih izkazov [IFPEN pokazala, da k]er državi ni bila plačana premija, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, zanjo prav tako ni mogla biti določena tarifa [pri plačilu, ki ga je IFPEN na podlagi stroškov zahtevala od svojih hčerinskih družb] za storitve, opravljene za [te] družbe“.

123 Te odlomke je treba razlagati tako, da – kot navaja Komisija – v normalnih tržnih razmerah stranke raziskovalnih ustanov sklenejo zavarovanja za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, da se zavarujejo pred tveganjem neizpolnitve pogodbe, tudi zaradi razlogov, povezanih z insolventnostjo njihovega sopogodbenika. Če pa se odločijo postati stranke IFPEN, jim takega zavarovanja ni več treba skleniti, saj jim lahko IFPEN ponudi državno poroštvo, ki se lahko uporabi v primeru neizpolnitve pogodbe zaradi insolventnosti. Ker IFPEN dobi svoje poroštvo neodplačno, ga lahko neodplačno ponuja tudi svojim strankam.

124 Čeprav razlaga izpodbijanega sklepa, predlagana v točki 123 zgoraj, omogoča uskladitev točk 221 in 236 njegove obrazložitve, ima ta razlaga omejitve. Po eni strani, če je treba priznati, da stroški premije garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti običajno bremenijo stranke IFPEN, je treba državno poroštvo, ki ga je deležna IFPEN, razlagati bolj tako, kot da imajo zaradi njega prednost navedene stranke. Kot sta namreč tožeči stranki pravilno opozorili na obravnavi, v takem primeru zaradi poroštva, ki ga je deležna IFPEN, njene stranke ne plačajo stroškov premije garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, ki bi jih običajno morale plačati, če tega poroštva ne bi bilo. Po drugi strani s to razlago ni mogoče razjasniti pomena točke 246 obrazložitve izpodbijanega sklepa, iz katere izhaja, da bi morala IFPEN državi plačati premijo garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

125 Komisija je v odziv na dvome, ki jih je izrazila IFPEN, v odgovoru na tožbo zatrdila, da je uporaba garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti del posrednega merjenja cene implicitnega in neomejenega poroštva, ki ga je deležna IFPEN. V okviru tega merjenja naj ne bi bilo pomembno, ali garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti sklene prodajalec ali njegova stranka, saj je pomembni element cena te garancije. Navadno naj bi to garancijo sklenila stranka, in ta primer naj bi bil upoštevan v izpodbijanem sklepu.

126 Ta pojasnila, ki jih je mogoče preučiti le s pridržkom ustaljene sodne prakse, v skladu s katero mora biti sklep zadosten sam po sebi in njegova utemeljitev ne more izhajati iz pisnih ali ustnih pojasnil, podanih naknadno, ko je obravnavani sklep že predmet postopka pred sodiščem Unije (glej sodbo

z dne 15. junija 2005, Corsica Ferries France/Komisija, T-349/03, EU:T:2005:221, točka 287 in navedena sodna praksa), ne zadoščajo za razjasnitev obrazložitve izpodbijanega sklepa, na katere nejasnost je opozorila IFPEN.

127 Če bi bilo – tako kot trdi Komisija – nepomembno ugotoviti, koga bremenijo stroški premije garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, ker bi bila pri dokazovanju te institucije pomembna le cena te garancije, bi bilo treba šteti, da – kar je Komisija poskušala dokazati v delu izpodbijanega sklepa, ki se nanaša na odnose med IFPEN in njenimi strankami – je znesek premije tisti, ki bi se na trgu lahko zahteval od IFPEN za garancijo, podobno poroštvu, vezanemu na njen status EPIC. Neplačevanje te premije bi bilo tisto, ki bi pomenilo prednost, ki jo je imela IFPEN v svojih odnosih s strankami.

128 Če bi se obrazložitev glede prednosti v odnosih s strankami razlagala v tem smislu, bi bila nezdružljiva z zgoraj v točki 82 predstavljeno metodologijo, ki jo je Komisija izbrala, da bi dokazala obstoj prednosti za IFPEN. Pristop, ki ga Komisija navaja v odgovoru na tožbo, namreč ne vključuje določitve ugodnejšega ravnanja, ki bi ga stranke IFPEN kot njene upnice lahko uporabile v razmerju do nje ob obstoju zadevnega poroštva. Ta pristop je tako popolnoma nasproten pristopoma, sprejetima za ugotovitev prednosti, ki izhaja iz zadevnega poroštva za IFPEN v njenih odnosih z bančnimi in finančnimi ustanovami ter z dobavitelji. Naj spomnim, kar zadeva bančne in finančne ustanove, je Komisija preučila pogoje posojil, ki so jih te ustanove dale ali ponudile IFPEN. S tem je Komisija preverila, ali je zadevno poroštvo dejansko vplivalo na ravnanje teh ustanov v razmerju do IFPEN. Kar zadeva dobavitelje, je Komisija najprej določila ugodnejše ravnanje, ki bi ga ti lahko uporabili v razmerju do IFPEN ob obstoju zadevnega poroštva. Zmotno je menila (glej točko 106 zgoraj), da bi imelo to ravnanje obliko znižanja cen proizvodov in storitev, zagotovljenih IFPEN. Nato je skušala izračunati vrednost tega znižanja cen z uporabo faktoringa.

129 Če bi se obrazložitev glede prednosti v odnosih s strankami razlagala tako, kot je navedeno v točki 127 zgoraj, bi bila tudi pravno napačna. Razlaga, ki jo Komisija podaja v odgovoru na tožbo, pomeni apriorno ugotovitev, v skladu s katero je zadevno poroštvo nujno državna pomoč zgolj zato, ker ni odplačno, in zato ni treba preučiti vpliva tega poroštva na odnos, ki je podlaga zanj, v tem primeru odnos med IFPEN in skupino njenih upnikov, ki jo tvorijo njene stranke. Kot pa je bilo navedeno v točki 84 zgoraj, taka ugotovitev ni v skladu s samo naravo poroštva, ki ga, ker gre za akcesorno zavezo, ni mogoče preučiti brez upoštevanja obveznosti, na katero se nanaša. Poleg tega je treba spomniti, da v skladu s sodno prakso člen 107(1) PDEU državne posege opredeljuje glede na njihove učinke. Torej za to, ali bo državni ukrep opredeljen kot državna pomoč v smislu te določbe, niso odločilni njegova oblika ali njegovi vzroki ali cilji, temveč njegov učinek (glej sodbo z dne 19. marca 2013, Bouygues in Bouygues Télécom/Komisija, C-399/10 P in C-401/10 P, EU:C:2013:175, točka 102 in navedena sodna praksa). Iz tega sledi, da mora Komisija za to, da bi lahko državni ukrep opredelila kot državno pomoč v smislu navedene določbe, preučiti učinke, ki jih ima lahko ta ukrep, v tem primeru njegov vpliv na odnose med IFPEN in njenimi strankami. Komisija pa se skuša z utemeljitvijo, oblikovano v odgovoru na tožbo, popolnoma izogniti preučitvi učinkov – čeprav morebitnih – zadevnega poroštva.

130 Iz navedenega izhaja, da je poleg napake, navedene v točki 115 zgoraj, obrazložitev, ki jo je Komisija predstavila v izpodbijanem sklepu, kar zadeva obstoj prednosti, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi državnega poroštva, vključenega v njen status EPIC, v svojih odnosih s strankami, nejasna in nedosledna. Taka obrazložitev ne ustreza standardu, zahtevanemu s členom 296 PDEU. Da bi bila obrazložitev skladna s to določbo, mora namreč na eni strani jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da pristojno sodišče opravi nadzor (glej v tem smislu sodbo z dne 22. oktobra 2008, TV2/Danmark in drugi/Komisija, T-309/04, T-317/04, T-329/04 in T-336/04, EU:T:2008:457, točka 178 in navedena sodna praksa), na drugi strani pa mora biti logična in zlasti ne sme vsebovati notranjih protislovij, ki bi ovirala razumevanje razlogov, na katerih zadevni akt temelji (glej v tem smislu sodbi z dne 10. julija 2008, Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 169, in z dne 29. septembra 2011, Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, točka 151).

131 Posledično je treba ugotoviti, da kar zadeva dokazovanje obstoja gospodarske prednosti, izhajajoče iz zadevnega poroštva, za IFPEN v njenih odnosih s strankami, Komisija ni niti zadostila dokaznemu bremenu, kot je opredeljeno s sodno prakso, navedeno v točki 71 zgoraj, niti izpolnila obveznosti obrazložitve, kot se razlaga v sodni praksi, navedeni v točki 130 zgoraj. Zato je Komisija v točki 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa napačno sklenila, da je imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva dejansko gospodarsko prednost, ker ni plačevala premije, ki ustreza garanciji za dobro ali vsaj kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jo je lahko ponudila strankam za svoje raziskovalne dejavnosti, vključno s hčerinskima družbama Axens in Prosernat na njunem izključnem področju dejavnosti.

132 Iz tega sledi, da ni treba preučiti trditev, s katerimi tožeči stranki izpodbijata upoštevnost uporabe garancij za dobro ali za kar najboljšo izvedbo pogodbenih obveznosti pri oceni zneska prednosti, zagotovljene IFPEN z zadevnim poroštvom v njenih odnosih s strankami.

133 S trditvami, ki jih je Komisija navedla v svojih vlogah pred Splošnim sodiščem in izpopolnila na obravnavi, ni mogoče ovreči ugotovitev iz točk 108 in 131 zgoraj.

134 Na prvem mestu, Komisija trdi, da ji v skladu s točko 99 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), za dokaz obstoja prednosti, zagotovljene z državnim poroštvom, vključenim v status EPIC, ni treba dokazati dejanskih učinkov, ki jih povzroča to poroštvo. Ker je v skladu z zgoraj navedeno sodbo mogoče domnevati obstoj te prednosti, naj bi, če ta institucija dokaže obstoj državnega poroštva, to zadoščalo za dokaz obstoja prednosti.

135 Poleg tega ob opiranju zlasti na sodbi z dne 14. februarja 1990, Francija/Komisija (C-301/87, EU:C:1990:67), in z dne 8. decembra 2011, France Télécom/Komisija (C-81/10 P, EU:C:2011:811), zatrjuje, da je za dokaz obstoja državne pomoči dovolj, da se lahko z ukrepom prejemniku daje prednost, ne da bi bilo treba preverjati resničnost ali obseg prednosti. Komisija dodaja, da bi, če bi bilo drugače, države članice, ki ne priglasijo pomoči, imele prednost pred tistimi, ki to storijo.

136 Teh trditev ni mogoče sprejeti. Treba je namreč opozoriti, da je možnost uporabiti domnevo kot način dokazovanja odvisna od verjetnosti trditev, na katerih ta domneva temelji. Tako je Sodišče v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), razsodilo, da posojilojemalec, ki je prejel posojilo, za katero jamčijo javni organi države članice, običajno pridobi prednost, ker so obresti, ki jih dolguje, nižje od tistih, ki bi jih moral plačati, če bi moral tako financiranje in poroštvo pridobiti po tržnih cenah (sodba z dne 3. aprila 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, točka 96). Sodišče je tudi spomnilo, da je v točkah 1.2, 2.1 in 2.2 obvestila o poroštvih izrecno poudarjeno, da neomejeno državno poroštvo v korist podjetja, katerega pravna oblika izključuje možnost stečaja ali drugega postopka zaradi insolventnosti, temu podjetju zagotavlja takojšnjo ugodnost in pomeni državno pomoč, ker je odobreno, ne da bi njegov prejemnik plačal primerno premijo za prevzem tveganja, ki ga nosi država, in tako omogoča „pridobitev posojila po finančno ugodnejših pogojih od tistih, ki se običajno odobrijo na finančnih trgih“ (sodba z dne 3. aprila 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, točka 97). Z vidika teh ugotovitev je Sodišče razsodilo, da obstaja izpodbojna pravna domneva, da odobritev implicitnega in neomejenega državnega poroštva v korist podjetja, za katero se ne uporabljata običajna postopka prisilne poravnave in stečaja, povzroči izboljšanje njegovega finančnega položaja z zmanjšanjem stroškov, ki običajno bremenijo njegov proračun (sodba z dne 3. aprila 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, točka 98).

137 Iz tega sledi, da domneva, določena v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), temelji na dvojni premisi, katere verjetnost priznava Sodišče ter v skladu s katero, prvič, obstoj poroštva javnih organov države članice ugodno vpliva na to, kako upniki ocenjujejo tveganje neplačila pri prejemniku tega poroštva, in drugič, se ta ugoden vpliv kaže v znižanju stroškov kredita.

138 V obravnavanem primeru Komisija glede odnosa med IFPEN in njenimi dobavitelji trdi, da se ugoden vpliv obstoja poroštva javnih organov države članice na to, kako upniki ocenjujejo tveganje neplačila pri prejemniku tega poroštva, kaže v znižanju cen, ki jih navedenemu prejemniku odobrijo njegovi dobavitelji.

139 Verjetnost take trditve pa ni samoumevna. Kadar v poslovnem svetu znižanje cen izhaja iz odnosa med dobaviteljem in stranko, je namreč to znižanje povezano s številnimi dejavniki, med drugim z obsegom naročil te stranke (glej točki 100 in 101 zgoraj), plačilnimi roki, ki ji jih odobri dobavitelj, ali dolgotrajnostjo pogodbenih razmerij.

140 Ker izpodbijani sklep ne vsebuje dodatnih pojasnil Komisije v zvezi s tem, lahko Splošno sodišče le ugotovi, da neverjetnost te trditve nasprotuje temu, da bi bilo mogoče šteti, da ima lahko IFPEN zaradi zadevnega poroštva gospodarsko prednost v obliki znižanja cen, ki ji jih odobrijo njeni dobavitelji, ali da bi dokazanost obstoja tega poroštva Komisiji zadoščala za dokaz obstoja take prednosti.

141 Poleg tega je treba glede odnosa med IFPEN in strankami poudariti, da ker Komisija v izpodbijanem sklepu sploh ni opredelila prednosti, ki naj bi za IFPEN izhajala iz obstoja poroštva, je domneva, na katero se želi opirati ta institucija, v zvezi s tem brezpredmetna.

142 Komisija se nikakor ne more opirati na izpodbojno pravno domnevo, ki jo je Sodišče določilo v točkah 98 in 99 svoje sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), da bi dokazala obstoj prednosti v odnosih med IFPEN na eni strani ter dobavitelji in strankami na drugi, ker je mogoče s to domnevo dokazati samo obstoj prednosti v obliki ugodnejših pogojev financiranja.

143 Domnevo, določeno v točkah 98 in 99 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), je namreč najprej treba prestaviti v okvir dejanskih okoliščin in obrazložitve sklepa La Poste. Dalje, te domneve ni mogoče razlagati brez upoštevanja preudarkov, ki jih je Sodišče podalo pred točkama 98 in 99, zlasti tistih iz točk 96 in 97 navedene sodbe. Nazadnje, preudarki, navedeni v točkah od 102 do 108 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), v katerih Sodišče odgovarja na trditve Francoske republike, prav tako potrjujejo omejenost obsega navedene domneve.

144 Prvič, glede dejanskega okvira in obrazložitve sklepa La Poste je treba zlasti spomniti, da je Komisija menila, da selektivno prednost, ki jo je imelo podjetje La Poste zaradi implicitnega in neomejenega državnega poroštva, vključenega v njegov status EPIC, tvorijo ugodnejši pogoji financiranja, ki jih je pridobilo na trgu. Ta sklep Komisije je temeljil na ugotovitvi, da se pogoji financiranja določijo zlasti na podlagi bonitetne ocene. Iz nekaterih analiz in metodologij bonitetnih agencij pa je bilo razvidno, da je zadevno poroštvo kot bistveni element državne pomoči za podjetje La Poste pozitivno vplivalo na njegovo bonitetno oceno in s tem na pogoje financiranja, ki jih je lahko pridobilo (točke od 256 do 300 obrazložitve sklepa La Poste in sodba z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217, točka 18)).

145 Ugotoviti je torej treba, da je v nasprotju z izpodbijanim sklepom Komisija v sklepu La Poste preučila obstoj selektivne prednosti le v odnosih prejemnika z bančnimi in finančnimi ustanovami ter ni skušala preveriti, ali je taka prednost obstajala tudi glede odnosov z drugimi upniki, med drugim z dobavitelji in strankami.

146 Poleg tega je treba opozoriti na empiričnost preučitve obstoja selektivne prednosti za podjetje La Poste. Ugotovitve Komisije glede obstoja te prednosti namreč temeljijo na opazovanju ravnanja akterjev na kreditnem trgu, na podlagi katerega je Komisija ugotovila vzročno zvezo med državnim poroštvom, vključenim v status EPIC podjetja La Poste, na eni strani ter odzivom bančnih in finančnih ustanov na ocene bonitetnih agencij na drugi strani, ta zveza pa se je kazala v odobritvi ugodnejših pogojev

financiranja podjetju La Poste. Kot je razvidno iz točk od 99 do 107 in od 115 do 129 zgoraj, taka empirična preučitev očitno ni bila izvedena v izpodbijanem sklepu, kar zadeva odnose IFPEN z dobavitelji in strankami.

147 Sodišče je v točkah 106 in 107 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), resda menilo, da ima preučitev metodologij bonitetnih agencij zgolj potrditveno vrednost. Vendar je treba poudariti, da je preučitev teh metodologij podredna glede na dokazovanje – opravljeno z uporabo domneve – obstoja prednosti, ki je bila pred tem pravilno opredeljena. V obravnavanem primeru pa že opredelitev prednosti, ki jo je IFPEN domnevno imela v svojih odnosih z dobavitelji in strankami, povzroča težave, ker – kolikor je podana – temelji na nedoslednem in popolnoma hipotetičnem sklepanju. Nasprotno pa, kot je razvidno iz točk 91 in 92 zgoraj, opredelitev prednosti, nastale za IFPEN v njenih odnosih z bančnimi in finančnimi ustanovami, ni predmet nobenega očitka.

148 Drugič, glede točk 96 in 97 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), ki sta neposredno pred točkama, v katerih je Sodišče določilo domnevo o obstoju selektivne prednosti, je treba navesti, da napotujeta na eni strani na sodbo z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), ter na drugi strani na točke 1.2, 2.1 in 2.2 obvestila o poroštvih.

149 V sodbi z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), izdani na predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (nizozemsko vrhovno sodišče, Nizozemska), je Sodišče v bistvu presodilo, da so nacionalna sodišča na podlagi člena 108(3) PDEU pristojna za razveljavitev državnega poroštva v položaju, v katerem se je izvajala nezakonita pomoč s tem poroštvom, ki ga je izdal javni organ zaradi kritja posojila, ki ga je finančna družba dala podjetju, ki takega financiranja ne bi moglo pridobiti v običajnih tržnih razmerah.

150 Opozoriti je treba, da v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), o opredelitvi poroštva, ki ga je zagotovil zadevni javni organ, kot državne pomoči v korist posojilojemalca ni bilo dvoma, ker je bilo jasno, da je bil posojilojemalec ob izdaji tega poroštva že v težavah, tako da brez njega ne bi mogel pridobiti financiranja na kapitalskih trgih (sodba z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, točke od 39 do 42).

151 Natančno v ta okvir je treba umestiti ugotovitev Sodišča v točki 39 sodbe z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), v kateri je navedlo, da „[če] za posojilo, ki ga da kreditna institucija posojilojemalcu, jamčijo javni organi države članice, pridobi običajno ta posojilojemalec finančno ugodnost in je tako upravičen do pomoči v smislu člena [107(1) PDEU], ker so obresti, ki jih dolguje, nižje od tistih, ki bi jih moral plačati, če bi moral tako financiranje in poroštvo pridobiti po tržnih cenah“, in na katero Sodišče napotuje v točki 96 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217).

152 Posledično napotitev na sodbo z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), ki jo uporabljena v točki 96 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), omejuje uporabo domneve, določene v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), na odnose med podjetjem, ki je deležno državnega poroštva, kot je EPIC, in upniki, ki mu dajo posojila, to so zlasti bančne in finančne ustanove, ter na prednost, ki ima obliko ugodnejših pogojev financiranja.

153 Ista ugotovitev velja za napotitev Sodišča na obvestilo o poroštvih.

154 Točka 1.2 obvestila o poroštvih se glasi:

„Najbolj običajna oblika poroštev je povezana s posojilom ali drugo finančno obveznostjo, ki jo posojilojemalec sklene s posojilodajalcem; dodelijo se lahko kot posamezna poroštva ali v okviru poroštvenih shem.

Obstajajo lahko različne oblike poroštev glede na njihovo pravno podlago, vrsto zajete transakcije, trajanje itd. Poroštva so lahko v naslednjih oblikah (seznam ni popoln):

[…]

— neomejena poroštva v nasprotju s poroštvi, ki so omejena na znesek in/ali trajanje: Komisija kot pomoč v obliki poroštva obravnava tudi ugodnejše pogoje financiranja, ki jih pridobijo podjetja, katerih pravna narava izključuje stečaj ali druge postopke plačilne nesposobnosti, ali zagotavlja izrecno državno poroštvo ali državni prevzem izgube. Enako velja za državni odkup deleža v podjetju, če se sprejme neomejena odgovornost namesto običajne omejene odgovornosti,

[…]“

155 V točki 2.2 obvestila o poroštvih, ki se nanaša na pomoč posojilojemalcu, je navedeno:

„Navadno je do pomoči upravičen posojilojemalec. Prevzem tveganja se navadno poplača z ustrezno premijo, kakor je navedeno v točki 2.1. Kadar posojilojemalcu ni treba plačati premije ali plača nizko premijo, pomeni to zanj prednost. Državno poroštvo v primerjavi z razmerami brez poroštva posojilojemalcu omogoči, da posojilo najame pod finančnimi pogoji, ki so ugodnejši od običajnih na finančnih trgih. Zaradi državnega poroštva so posojilojemalcu po navadi na voljo nižje obrestne mere in/ali nižji stroški zavarovanja. V nekaterih primerih posojilojemalec brez državnega poroštva ne bi našel finančne ustanove, ki bi mu bila pripravljena odobriti posojilo pod kakršnimi koli pogoji. […]“

156 Ugotoviti je treba, da se obe točki obvestila o poroštvih, ki ju je Sodišče izbralo kot podlago za domnevo o obstoju selektivne prednosti, določeno v točkah 98 in 99 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), nanašata na prednost v obliki ugodnejših pogojev financiranja, kot so nižja obrestna mera posojil ali manj stroge zahteve glede zavarovanja, ki jih na trgu pridobi podjetje, deležno državnega poroštva.

157 Torej napotitev na ti točki obvestila o poroštvih, ki jo je Sodišče uporabilo v točki 97 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), prav tako omejuje uporabo domneve, določene v navedeni sodbi, na odnose med podjetjem, ki je deležno državnega poroštva, in upniki, ki mu dajo posojila, to so zlasti bančne in finančne ustanove.

158 Poleg tega je treba navesti, da Sodišče napotuje tudi na točko 2.1 obvestila o poroštvih. Ker se ta točka nanaša na vprašanje prenosa državnih sredstev, ne vpliva na zgoraj predstavljene preudarke. Vsekakor iz te točke glede na preudarke, navedene v točki 84 zgoraj, ni mogoče sklepati, da se lahko neomejeno državno poroštvo, vključeno v status EPIC, obravnava, kot da daje prednost taki osebi javnega prava, zgolj zato, ker ni odplačno.

159 Tretjič in zadnjič, ugotovitve, ki jih je Sodišče zlasti v točki 104 sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), navedlo v odgovor na trditve Francoske republike, potrjujejo, da se način olajšanega dokazovanja, ki ga sodišče Unije sprejema za dokaz, ali implicitno in neomejeno državno poroštvo, vključeno v status EPIC, pomeni gospodarsko prednost, uporablja v primeru posojilojemalca, ki je zaradi navedenega poroštva upravičen do nižjih obresti ali lahko ponudi manjše zavarovanje.

160 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je uporaba domneve, določene v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), omejena na odnose, ki vključujejo financiranje, posojilo ali, širše, kredit s strani upnika osebe javnega prava EPIC, zlasti odnose med to EPIC ter bančnimi in finančnimi ustanovami.

161 V zvezi s tem je treba navesti še, da je Komisija na obravnavi priznala, da bi bilo prednost v odnosih med EPIC in njenimi dobavitelji mogoče izključiti, če bi se ugotovilo, da taka oseba javnega prava svojim dobaviteljem plačuje v gotovini, kar v primeru IFPEN ni bilo dokazano. Poleg tega je iz spisa razvidno, da je Komisija v formalnem postopku preiskave skušala izvedeti, pod katerimi pogoji IFPEN odplačuje svoj dolg do dobaviteljev (glej točko 103 zgoraj). Vendar je treba ugotoviti, da obrazložitev izpodbijanega sklepa ne vsebuje nobenega sklicevanja na sklepanje v smislu kredita, na podlagi katerega bi bilo eventualno mogoče razmisliti o uporabi domneve, določene v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), za odnose med IFPEN in njenimi dobavitelji.

162 Na drugem mestu, Komisija ob opiranju zlasti na sodbe z dne 15. decembra 2005, Italija/Komisija (C-66/02, EU:C:2005:768, točki 91 in 92), z dne 6. septembra 2006, Portugalska/Komisija (C-88/03, EU:C:2006:511, točka 91), z dne 9. junija 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ in drugi/Komisija (C-71/09 P, C-73/09 P in C-76/09 P, EU:C:2011:368, točka 114), ter z dne 12. septembra 2007, Italija/Komisija (T-239/04 in T-323/04, EU:T:2007:260, točke od 142 do 144), trdi, da kadar presoja – tako kot v obravnavanem primeru – shemo pomoči, ji ni treba dokazovati resničnosti ali obsega prednosti, temveč lahko preuči le splošne značilnosti zadevne sheme, da preveri, ali ta shema vsebuje elemente pomoči.

163 IFPEN in Francoska republika se sklicujeta na nedopustnost te trditve, pri čemer navajata, da sporno poroštvo v izpodbijanem sklepu ni opredeljeno kot shema pomoči.

164 Ugotoviti je treba, da Komisija ni izrecno natančno navedla, ali se njen sklep nanaša na individualno pomoč ali shemo pomoči. Vendar je treba trditev Komisije zavrniti kot neutemeljeno, ne da bi bilo treba odločati o njeni dopustnosti.

165 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da je v skladu s členom 1(d) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339), ki je bila z učinkom od 14. oktobra 2015 nadomeščena z Uredbo Sveta (EU) št. 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL 2015, L 248, str. 9), shema pomoči opredeljena po eni strani kot vsak akt, na podlagi katerega je mogoče brez nadaljnjih izvedbenih ukrepov dodeliti individualno pomoč podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način, ter na drugi strani kot kateri koli akt, na podlagi katerega je mogoče dodeliti pomoč, ki ni povezana z določenim projektom, enemu ali več podjetjem za nedoločen čas ali v nedoločenem znesku. V členu 1(e) iste uredbe je individualna pomoč opredeljena kot pomoč, ki ni dodeljena na podlagi sheme pomoči, in pomoč, ki jo je treba uradno prijaviti, dodeljeno na podlagi sheme pomoči.

166 Dalje, opozoriti je treba, da so z Uredbo št. 659/1999 individualne pomoči in sheme pomoči razdeljene na veljavne pomoči in nove pomoči. V skladu s členom 1(b) veljavne pomoči v bistvu pomenijo pomoči, ki jih je Komisija že preučila ali za katere se šteje, da so bile predmet take preučitve, ali pomoči, ki so se v državah članicah Unije začele izvajati pred njihovim pristopom k Uniji in ki se še vedno uporabljajo po tem pristopu. Nove pomoči so – kot preostanek – opredeljene kot vsaka pomoč, to je shema pomoči ali individualna pomoč, ki ni veljavna pomoč, vključno s spremembami veljavne pomoči.

167 Nazadnje, spomniti je treba, da Uredba št. 659/1999 v členu 2(1) določa načelno obveznost, da se Komisiji priglasijo vsi načrti za dodelitev nove pomoči. Tako je treba vsako novo pomoč razumeti kot pomoč, „ki jo je treba uradno prijaviti“, v smislu člena 1(e) Uredbe št. 659/1999 (glej točko 165 zgoraj). Poleg tega se pomoč, ki se izvaja v nasprotju z obveznostjo priglasitve, šteje za nezakonito pomoč, opredeljeno v členu 1(f) Uredbe št. 659/1999.

168 Glede na te določbe je treba poroštvo, vezano na status EPIC, ker ga je mogoče šteti za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, opredeliti kot shemo pomoči v smislu drugega dela člena 1(d) Uredbe št. 659/1999.

169 Vendar, prvič, ukrep, ki se preučuje v izpodbijanem sklepu, ni poroštvo, vezano na status EPIC, na splošno, temveč preoblikovanje IFPEN v EPIC, zaradi katerega je bilo temu podjetju podeljeno državno poroštvo, vezano na ta status.

170 Drugič, s tem preoblikovanjem nastane nov dejanski položaj, v katerem IFPEN postane prejemnica državnega poroštva, vezanega na njen novi status, in ki lahko pripelje do tega, da IFPEN dobi prednost, ki jo je mogoče opredeliti kot državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Za ta novi položaj se uporablja obveznost priglasitve, določena v členu 2(1) Uredbe št. 659/1999.

171 Analiza, predstavljena v točkah 169 in 170 zgoraj, se ujema z izpodbijanim sklepom, zlasti s točkami od 256 do 259 njegove obrazložitve, v katerih je Komisija navedla, da preoblikovanje IFPEN v EPIC pomeni novo pomoč v smislu člena 1(c) Uredbe št. 659/1999, za katero velja obveznost priglasitve. Menila je tudi, da ker ji sprememba statusa IFPEN ni bila uradno priglašena, temveč samo posredno sporočena v okviru drugega postopka, francoski organi niso spoštovali te obveznosti in da preoblikovanje IFPEN v EPIC pomeni nezakonito pomoč.

172 Glede na navedeno je treba šteti, da ker je kot državno pomoč mogoče opredeliti preoblikovanje IFPEN v EPIC, gre za pomoč, ki je dodeljena na podlagi sheme pomoči in jo je treba priglasiti, torej za individualno pomoč v smislu člena 1(e) Uredbe št. 659/1999.

173 Posledično je Komisija v odgovoru na tožbo napačno opredelila ta ukrep kot shemo pomoči. Poleg tega Komisija na podlagi sodne prakse, ki je navedena v točki 162 zgoraj in se nanaša na splošne sheme pomoči iz prvega dela člena 1(d) Uredbe št. 659/1999, neutemeljeno trdi, da ji – ker preoblikovanje IFPEN v EPIC pomeni shemo – za to, da bi ga lahko opredelila kot državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ni treba dokazati resničnosti ali obsega prednosti, ki jo je IFPEN imela zaradi poroštva, vezanega na status EPIC, temveč lahko preuči le splošne značilnosti tega poroštva.

174 Na tretjem mestu, Komisija vztraja, da je treba razlikovati med dokazovanjem obstoja prednosti in izračunom te prednosti, ter trdi, da je v izpodbijanem sklepu ocenila „tržno vrednost“ poroštva, danega IFPEN, ne zato, da bi dokazala obstoj prednosti, ki je že dokazana, temveč zato, da bi jo poskusila količinsko opredeliti zaradi presoje njene združljivosti z notranjim trgom. Pri pristopu, uporabljenem v izpodbijanem sklepu, naj bi tako šlo za to, da se učinki, ki jih je zadevno državno poroštvo že povzročilo na kapitalskih trgih in hkrati v odnosih z drugimi upniki IFPEN, kar najnatančneje izmerijo z izvedbo ocene „stroškov kritja enakovrednega tveganja“ tistemu, ki je povezano z neplačilom posojilojemalca.

175 Komisija je na obravnavi trdila, da je to oceno izvedla na podlagi razpoložljivih primerjalnih orodij – kot so pogodbe o faktoringu, kar zadeva odnose IFPEN z dobavitelji, in uporaba garancij za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, kar zadeva odnose s strankami – da bi lahko ugotovila, ali je zadevno poroštvo združljivo. Kot je navedla, ob obstoju neomejenega poroštva, katerega vrednosti ni mogoče izmeriti, ni imela druge možnosti, kot da to poroštvo opredeli kot nezdružljivo pomoč.

176 V zvezi s tem je treba opozoriti, da Komisija ne pojasnjuje, kaj želi povedati z izrazoma „prednos[t], ki je že dokazana“, in „učinki, ki jih je zadevno državno poroštvo že povzročilo“. Vseeno se zdi, da gre za drugo prednost od tiste, katere obstoj je bil ugotovljen v točkah 214 in 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Tako se zdi, da Komisija trdi, da je prednost, ki jo je IFPEN imela zaradi poroštva, vključenega v njen status EPIC, izhajala iz same neodplačnosti tega poroštva in da je bilo tisto, kar je skušala določiti, ko je ocenjevala „tržno vrednost“ tega poroštva, znesek premije, ki bi ga IFPEN morala plačevati državi.

177 Tega argumenta ni mogoče sprejeti, prvič, ker mu nasprotuje že besedilo izpodbijanega sklepa, zlasti točki 214 in 236 njegove obrazložitve, v katerih Komisija opredeljuje dejansko gospodarsko prednost, ki jo je IFPEN domnevno imela v svojih odnosih z dobavitelji in strankami.

178 Poleg tega je iz točk 192, 193 in 194 obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da se je Komisija v nasprotju s tem, kar trdi v odgovoru na tožbo, v izpodbijanem sklepu, zlasti v njegovem poglavju 7.1.4, naslovljenem „Obstoj selektivne prednosti za skupino IFP[EN]“, dejansko lotila dokazovanja in izračuna prednosti, ustvarjene za IFPEN v njenih odnosih z upniki – v tem primeru z bančnimi in finančnimi ustanovami, njenimi dobavitelji ter njenimi strankami, ki bi lahko uveljavljali državno poroštvo v primeru neplačila – in ne ocenjevanja tržne vrednosti poroštva, neodplačno danega IFPEN, ali zneska premije, ki bi ga za to poroštvo morala plačevati državi. Argument, ki ga je Komisija izoblikovala v svojih vlogah pred Splošnim sodiščem in ki ni skladen z obrazložitvijo izpodbijanega sklepa, torej le še povečuje zmedo glede metodologije, ki jo je Komisija izbrala za dokaz obstoja gospodarske prednosti, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi zadevnega poroštva.

179 Drugič, kot je razvidno iz točke 129 zgoraj, je ta argument tudi pravno napačen, ker temelji na ugotovitvi, v skladu s katero zadevno poroštvo nujno pomeni državno pomoč zgolj zato, ker ni odplačno, in zato ni treba preučiti vpliva tega poroštva na odnose, ki so osnova zanj.

180 Argument, ki ga je Komisija podala na obravnavi, Splošnega sodišča nič bolj ne prepriča, ker gre zgolj za očitno zmotno ugotovitev, v skladu s katero bi lahko Komisija odločala o združljivosti ukrepa, še preden bi ugotovila, ali gre za pomoč.

181 Iz vsega navedenega izhaja, da Komisija, kar zadeva obstoj prednosti, ki jo je IFPEN lahko imela zaradi zadevnega poroštva v svojih odnosih z dobavitelji, ni zadostila dokaznemu bremenu, kot je opredeljeno s sodno prakso, navedeno v točki 71 zgoraj. Kar zadeva obstoj take prednosti v odnosih med IFPEN in njenimi strankami, Komisija ni niti zadostila dokaznemu bremenu niti izpolnila obveznosti obrazložitve, kot se ta razlaga v sodni praksi, navedeni v točki 130 zgoraj.

Prednost v odnosih med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami

182 Že zgoraj v točki 79 je bilo navedeno, da je Komisija glede odnosov z bančnimi in finančnimi ustanovami ugotovila, da IFPEN v obdobju med letoma 2006 in 2010 ni imela dejanske gospodarske prednosti zaradi svojega statusa EPIC. Z drugimi besedami, po mnenju Komisije morebitna prednost, ki bi jo podjetje lahko imelo od neomejenega poroštva v obliki posojilnih obrestnih mer, ugodnejših od tržnih pogojev, v zadevnem obdobju ni bila izkoriščena (točka 199 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

183 Vendar je Komisija navedla, da ta ugotovitev velja samo za preteklost, ker ne more predvideti prihodnjega vedenja udeležencev na trgu niti sprememb v njihovem dojemanju vpliva državnega poroštva na tveganje neplačila pri IFPEN. Zato je Francoski republiki naložila obveznost, naj ji v okviru letnih poročil posreduje informacije o ravni in pogojih zadolženosti IFPEN ter predloži dokaz, da so navedeni pogoji v skladu s tržnimi pogoji (točka 200 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

184 Na obravnavi je Komisija navedla, da možnost, da zaradi zadevnega poroštva nastane prednost v odnosih med IFPEN in institucionalnimi upniki, izhaja iz enega od členov statuta IFPEN, s katerim je tej dovoljeno najemati posojila. Ker je bil ob sprejetju izpodbijanega sklepa ta člen še vedno del statuta IFPEN, ni bilo mogoče izključiti nastanka prednosti v prihodnje.

185 Francoska republika v prvem delu tretjega tožbenega razloga v zadevi T-479/11 izpodbija možnost, da bi prednost, izhajajoča iz državnega poroštva, za IFPEN nastala v prihodnje. Posledično meni, da obveznost, naj Komisiji predloži informacije o ravni in pogojih zadolženosti IFPEN, ni upravičena.

186 Tožeči stranki sta na obravnavi tudi zatrdili, da na podlagi veljavne zakonodaje, to je člena 12 zakona št. 2010/1645 z dne 28. decembra 2010 o načrtovanju javnih financ za leta od 2011 do 2014 (JORF z dne 29. decembra 2010, str. 22868), IFPEN pri posojilni ustanovi ne more najeti posojila z ročnostjo, daljšo od dvanajstih mesecev. Komisija se je sklicevala na nedopustnost te trditve, pri čemer je trdila, da se francoski organi v formalnem postopku preiskave niso opirali na besedilo tega zakona.

187 V zvezi s tem med strankami ni sporno, da se po eni strani v obravnavanem primeru Komisija, kar zadeva odnose med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami, ki ji zagotavljajo posojila, lahko sklicuje na izpodbojno pravno domnevo, določeno v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217, točki 98 in 99), v skladu s katero implicitno in neomejeno državno poroštvo, vključeno v status EPIC, povzroči izboljšanje finančnega položaja podjetja, ki je deležno poroštva, z zmanjšanjem stroškov, ki običajno bremenijo njegov proračun.

188 Po drugi strani je ugotovljeno, da je bila v primeru IFPEN izpodbojna pravna domneva v smislu sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), ovržena.

189 Komisija je namreč v izpodbijanem sklepu sklenila, da IFPEN od svojega preoblikovanja v EPIC julija 2006 do konca obdobja, obravnavanega v tem sklepu, in sicer do konca leta 2010, ni imela zaradi svojega statusa EPIC nobene dejanske gospodarske prednosti v obliki ugodnejših pogojev financiranja, ki bi ji jih odobrile bančne in finančne ustanove. V zvezi s tem je Komisija ugotovila, da kar zadeva plačila z zapadlostjo nad eni letom, IFPEN od spremembe statusa do konca leta 2009 ni najemala posojil pri posojilnih ustanovah. Za leto 2009 je Komisija ugotovila le eno posojilo z rokom zapadlosti manj kot eno leto, in sicer v zanemarljivem znesku in z obrestno mero, višjo od obrestne mere pri primerljivem posojilu, ki ga je IFPEN najela leta 2005, to je v času, ko še ni bila krita z državnim poroštvom. V zvezi z letom 2010 je Komisija ugotovila, da je IFPEN prejela štiri ponudbe kreditnih linij, katerih pogoji so bili enakovredni tistim, ki jih je dosegla s pogajanji pred spremembo statusa leta 2006 (točke od 196 do 198 obrazložitve).

190 Iz preučitve Komisije je tako razvidno, da v obdobju, ki je bilo predmet te preučitve, preoblikovanje IFPEN v EPIC nikakor ni vplivalo na njene odnose z bančnimi in finančnimi ustanovami.

191 Ker torej v okviru odnosov med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami v obdobju med letoma 2006 in 2010 implicitno in neomejeno državno poroštvo, vključeno v status EPIC, podeljen IFPEN, ni zagotavljalo prednosti izključno temu podjetju, tega poroštva ni mogoče opredeliti kot državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

192 Ker obstoj državne pomoči ni bil ugotovljen, nič ne upravičuje tega, da se Francoski republiki naloži obveznost, naj Komisiji posreduje informacije o ravni in pogojih zadolženosti IFPEN ali predloži dokaz, da so navedeni pogoji v skladu s tržnimi pogoji.

193 Kar zadeva možnost Komisije sklicevati se na izpodbojno pravno domnevo v smislu sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), da bi se štelo, da zadevno poroštvo pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU za IFPEN, ker ima ta lahko zaradi njega prednost v prihodnje, kar bi upravičevalo obveznost, naloženo Francoski republiki, naj Komisiji posreduje informacije o ravni in pogojih zadolženosti IFPEN ter predloži dokaz, da so navedeni pogoji v skladu s tržnimi pogoji, je treba ugotoviti, da se na izpodbojno pravno domnevo – kot je domneva, določena v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217) – ko je enkrat ovržena, ni mogoče ponovno sklicevati brez bistvene spremembe okoliščin, v katerih je bila ovržena.

194 V obravnavanem primeru je iz spisa razvidno, da je Komisija menila, da možnost nastanka prednosti za IFPEN zaradi zadevnega poroštva izhaja iz okoliščine, da lahko ta oseba javnega prava na trgu posojil najema posojila in si tako zagotovi financiranje. Ta možnost zadolževanja je tista, ki naj bi upravičevala uporabo domneve o obstoju prednosti.

195 Vendar je izčrpna preučitev pogojev posojil, ki jih je najela IFPEN oziroma so ji bila ponujena, pokazala, prvič, da je bila v obdobju, zajetem v preučitev, zadolženost te osebe javnega prava skoraj nična, saj je najela samo eno posojilo s kratkim rokom zapadlosti in v zanemarljivem znesku. Drugič, kot je razvidno iz točk 197 in 198 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so tako pogoji tega posojila kot pogoji kreditnih linij, ponujenih IFPEN, odsevali tržne pogoje, kar dokazuje, da njeno preoblikovanje v EPIC nikakor ni vplivalo na njene odnose z bančnimi in finančnimi ustanovami. V teh okoliščinah se Komisija ne more sklicevati zgolj na statutarno možnost zadolžitve, da bi štela, da je mogoče prihodnjo prednost za IFPEN dokazati z uporabo domneve.

196 Iz navedenega izhaja – ne da bi bilo treba odločiti o dopustnosti trditve, ki sta jo tožeči stranki navedli na obravnavi in se nanaša na zakonsko prepoved zadolževanja, naloženo IFPEN – da je Komisija, s tem ko je Francoski republiki naložila obveznost, naj ji posreduje informacije o ravni in pogojih zadolženosti IFPEN ali naj predloži dokaz, da so navedeni pogoji v skladu s tržnimi pogoji, kršila člen 107(1) PDEU.

197 Iz vseh ugotovitev, ki so bile predstavljene zgoraj, izhaja, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni uspela dokazati obstoja prednosti, ki bi jo IFPEN lahko imela zaradi državnega poroštva, vezanega na njen status EPIC. Na eni strani je Komisija glede odnosov IFPEN z bančnimi in finančnimi ustanovami izrecno izključila obstoj dejanske prednosti v obdobju od preoblikovanja tega podjetja v EPIC do leta 2010 ter se v okoliščinah obravnavanega primera ne more sklicevati na pravno domnevo, ki jo je Sodišče določilo v sodbi z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), da bi dokazala obstoj te prednosti v prihodnje. Na drugi strani je glede odnosov med IFPEN ter dobavitelji in strankami iz preudarkov, navedenih v točkah od 95 do 131 zgoraj, razvidno, da zaradi zadevnega poroštva IFPEN ne more imeti prednosti, ki jo je Komisija opredelila v točkah 214 in 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa.

198 Iz tega sledi, da je treba sprejeti prvi del drugega tožbenega razloga in četrti tožbeni razlog v zadevi T-157/12 ter drugi del prvega tožbenega razloga in prvi del tretjega tožbenega razloga v zadevi T-479/11 v delu, v katerem se nanašajo na obstoj prednosti, nastale za IFPEN zaradi zadevnega poroštva, ter da je treba brez preučitve preostalih razlogov in trditev, ki sta jih podali tožeči stranki, ugotoviti, da je Komisija napačno opredelila navedeno poroštvo kot državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

Obseg ničnosti

199 Iz ugotovitve, navedene v točki 198 zgoraj, izhaja, da je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen. Ker pa je izrek izpodbijanega sklepa zapleten, je treba preučiti obseg ničnosti, ki bo razglašena.

200 Najprej, Komisija je v členu 1(1) izpodbijanega sklepa ugotovila, da ker je bil IFPEN odobren status EPIC, ima neomejeno državno poroštvo za vse svoje dejavnosti. Dalje, Komisija je v členu 1(2) izpodbijanega sklepa z izpeljavo posledic iz svojih ugotovitev, navedenih v točki 190 obrazložitve tega sklepa, presodila, da kritje negospodarskih dejavnosti IFPEN s tem poroštvom ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

201 Nazadnje, preostale določbe izreka izpodbijanega sklepa se nanašajo na ugotovitve Komisije glede kritja gospodarskih dejavnosti IFPEN z zadevnim poroštvom, in sicer na eni strani dejavnosti prenosa tehnologij na izključnih področjih dejavnosti njenih hčerinskih družb Axens, Prosernat in Beicip-Franlab ter na drugi strani pogodbenih raziskav in drugih storitev, ki jih IFPEN opravlja za tretje osebe in za hčerinske družbe. Komisija je menila, da kritje teh dejavnosti z zadevnim poroštvom pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU (člen 1(4) in (5) izpodbijanega sklepa), razen kar zadeva dejavnost prenosa tehnologij na podlagi pogodbe, sklenjene med IFPEN in Beicip-Franlab (člen 1(3) izpodbijanega sklepa). Iz obrazložitve izpodbijanega sklepa, zlasti njenih točk 243,

247 in 250, je razvidno, da je ta izključitev v bistvu posledica tega, da je narava odnosov med IFPEN in Beicip-Franlab preprečevala morebiten prenos prednosti, ki bi jo imela IFPEN zaradi zadevnega poroštva, na to hčerinsko družbo.

202 Kar zadeva dejavnosti, v zvezi s katerimi je Komisija ugotovila obstoj državne pomoči, je v členih od 4 do 12 izpodbijanega sklepa v bistvu naštetih več pogojev, ki jih morata izpolniti Francoska republika in IFPEN, da bi se lahko državna pomoč štela za združljivo z notranjim trgom. Kar zadeva dejavnost prenosa tehnologij na podlagi pogodbe med IFPEN in Beicip-Franlab, se s členom 2 izpodbijanega sklepa Francoski republiki nalaga, naj Komisiji priglasi spremembe te pogodbe, razen če te izključujejo obstoj državne pomoči.

203 IFPEN in Francoska republika v tožbah predlagata, naj se izpodbijani sklep v celoti razglasi za ničen.

204 Vendar sta tožeči stranki z dopisoma z dne 5. maja 2014, omenjenima v točki 36 zgoraj, v katerih sta se opredelili do posledic, ki jih je treba izpeljati iz sodbe z dne 3. aprila 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), umaknili tožbene razloge v zvezi z obstojem implicitnega in neomejenega državnega poroštva, vključenega v pojem EPIC (glej točki 36 in 54 zgoraj).

205 Poleg tega tožeči stranki s tožbenimi razlogi, ki jih navajata v tožbah, predlagata samo razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, prvič, v delu, v katerem je ugotovljeno, da kritje gospodarskih dejavnosti IFPEN z zadevnim poroštvom pomeni državno pomoč, ki bi se prenašala tudi na hčerinske družbe IFPEN, ter drugič, v delu, v katerem so z izpeljavo posledic iz te ugotovitve Francoski republiki in IFPEN naložene razne obveznosti priglasitve (glej točke 43, 45 in od 48 do 51 zgoraj).

206 Ob upoštevanju navedenega in glede na izsledke preučitve obravnavanih tožb je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen v delu, v katerem je poroštvo, ki izhaja iz statusa EPIC osebe javnega prava IFPEN, opredeljeno kot državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, in v delu, v katerem so določene posledice te opredelitve, v preostalem pa tožbi zavrniti.

Stroški

207 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Člen 134(3) tega poslovnika določa, da če vsaka stranka uspe samo deloma, nosi vsaka svoje stroške. Vendar lahko Splošno sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.

208 V obravnavanem primeru so tako tožeče stranke kot Komisija s svojimi predlogi uspele samo deloma, saj je Splošno sodišče razglasilo delno ničnost izpodbijanega sklepa, v preostalem pa tožbi zavrnilo. Zato je treba odločiti, da Komisija nosi dve tretjini lastnih stroškov v vsaki od zadev in dve tretjini stroškov vsake izmed tožeči strank v obeh združenih zadevah. Francoska republika nosi tretjino lastnih stroškov in tretjino stroškov Komisije v zadevi T-479/11. IFPEN prav tako nosi tretjino lastnih stroškov in tretjino stroškov Komisije v zadevi T-157/12.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat)

razsodilo:

1. **Člen 1, od (3) do (5), ter členi od 2 do 12 Sklepa Komisije 2012/26/EU z dne 29. junija 2011 o državni pomoči C 35/08 (ex NN 11/08), ki jo je Francija odobrila osebi javnega prava Institut Français du Pétrole, se razglasijo za nične.**

2. **V preostalem se tožbi zavrneta.**

3. **Evropska komisija nosi dve tretjini lastnih stroškov v zadevah T-479/11 in T-157/12 ter dve tretjini stroškov Francoske republike in IFP Énergies nouvelles.**

4. **Francoska republika nosi tretjino lastnih stroškov in tretjino stroškov Komisije v zadevi T-479/11.**

5. **IFP Énergies nouvelles nosi tretjino lastnih stroškov in tretjino stroškov Komisije v zadevi T-157/12.**

Gratsias Kancheva Wetter

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 26. maja 2016.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje 1

Postopek in predlogi strank 7

Pravo 8

Tožbeni razlogi, ki se nanašajo na kršitev člena 107(1) PDEU ter na obstoj in izračun prednosti za IFPEN 10

Prednost v odnosih med IFPEN ter njenimi dobavitelji in strankami 10

Prednost v odnosih med IFPEN ter bančnimi in finančnimi ustanovami 27

Obseg ničnosti 29

Stroški 30